

SCRIITORII ANTICI DESPRE ORIGINEA TRIBURILOR TRACE /GETO/DACE

Note istorice si analize pe texte antice

Paul M Cristea, Noembrie 2023. Revizuit: Jan 2024/ August 2024/ Iunie 2025/ Oct. 2025

CUPRINS

1. Abstract -----	Pag. 3
2. General -----	Pag. 4
3. Izvoare antice cu referire la triburile Traco/ Geto/ Dace - acelasi neam al Tracilor! -----	Pag. 5
4. La Nord si la Sudul Istului trăiau aceleasi triburi. Unele triburi din Asia Mică si din nordul Marii Egee, numită si Marea Traciei, aveau originea din Tracia, Iliria si Moezia (Homer si Strabon) -----	Pag. 7
5. Menționarea Geților pentru prima dată în istorie-----	Pag. 8
6. <u>Despre</u> migrația spre Vest a Tyranienilor în marea Mediterană -----	Pag. 10
7. După distrugerea Troiei, Aeneas cu echipajul lui ajung în Latium -----	Pag. 11
8. Urme lăstate de Tyranienii Traci în Sudul Italiei si Sicilia în migrația lor spre Etruria -----	Pag. 12
9. Crotona si Tyrrenia din Italia au fost fondate de Etrusci plecați din Tesalia, afirmă Hellanikos din Mytilene, Lesbos (cca.490 BC- cca. 405 BC). -----	Pag. 13
10. Asemănarea simbolisticii primelor monede în <i>aegenetic</i> standard din Sicilia (Naxos, Zankle, Himera) cu a monedelor din Tracia, Marea Egee (Thasos, Lesbos, Dikaia, Selebria, Dardania). Simboluri: Cocosi, Delfini si Scoici. O confirmare Numismatică a celor spuse de autorii antici. -----	Pag. 14
11. Strabon (63 BC-24 AD) aparent găseste în Cataonia si în orasul Comana, Capadochia triburi Daco/Trace total asimilate de către localnici ca limbă, dar încă distincte ca etnie si religie. -----	Pag. 16
12. Triburile din Cataonia în timpul lui Strabon par să fi fost Daco / Trace, după obiceiuri si zeitățile lor -----	Pag. 18
13. Despre Istoria Cappadochiei -----	Pag. 21
14. Etimologia numelui asezării Comana din Cappadochia. Cuvintul "coamă" - 'coamă de păr' - 'coama pădurii' - 'coamă de deal' - Comana -----	Pag. 23
15. Etimologia numelui Cappadocia -----	Pag. 25
16. Scriitorii clasici despre originea Etruscilor -----	Pag. 27
17. Despre minoritatea Romansh din Alpii Elvețieni, Engadin. ("Rhaetia Antică" între Noricum în Nord, Galia Transalpină în sud vest, si în sud Histria Adriatică si Veneția) -----	Pag. 28
18. Urme românești in Occitania, sudul Frantei -----	Pag. 29
19. O cronică franciscană găsită într-o mănăstire din Croația, vorbește depre prezenta	

Vlahilor în Dalmația prin anul AD 650 și, surpriză, prezenta lor acolo
este mult mai veche. ----- Pag. 30

20. Asemănări între mormintele Tracilor, Etruscor și Lidienilor. ----- Pag. 31

21. Thracii, Etruscii și Romanii practicați "Haruspicy" ----- Pag. 35

22. Aur Dacic, Aur Tracic ----- Pag. 36

Moto: " Ca să supraviețuim în Istorie, ne-am istovit mai mult decât s-au cheltuit alte neamuri să cucerească pământul". - Mircea Eliade.

" Sunt necesari 50 de ani ca o idee rea să fie scoasă din medicină, și 100 de ani ca o idee bună să fie inclusă în medicină". John Hughlings Jackson, a British Neurologist. ... și dacă aceasta pare a fi o exagerare, Max Plank preia ideea într-o maximă:

"Un adevăr științific nu triumfă convingând oponentii lui și făcându-l să vadă lumina, ci mai degrabă pentru că oponentii lui eventual o să dispară, iar noua generație care va crește va fi familiară cu el". - Max Planck, Scientific Autobiography.

Abstract

Din izvoarele antice reiese că triburile Tracice, Getice și ale Dacilor faceau parte din același neam mare al Tracilor și care vorbeau aceeași limbă. De-a lungul timpului istoric ei apar în scrieri sub diferite denumiri, în funcție de vremuri și zona geografică unde au locuit, sau au emigrat. Ei sunt considerați de istorici strămoșii Vlachilor. Există referiri antice la migrația triburilor din Bazinul Dunării de Jos în Marea Aegee, Asia Mică, Sicilia, Grecia și Peninsula Italică, situație confirmată de teoria migrării populațiilor Indo-Europene și de ultimile cercetări genetice. Migrația în Sicilia și Etruria se poate observa și din asemănarea simbolurilor monedelor emise în polisurile Tracice de la Marea Aegee cu cele ale primelor monede emise în Sicilia, în Sec. VI BC. Se poate observa și o asemănare izbitoră între unele fresce din mormintele Tracice și cele Etrusce, chiar în detalii, sugerând o anumită afinitate, iar bijuteriile Tracice/Dace sunt de mare finețe, surprinzător pentru aceste triburi considerate 'barbare'. Strabon găsește în Asia Mică Cataonia istorică, Cappadocia o populație asimilată de localnici ca limbă, dar încă distinctă ca etnie, religie și sugerează că ar fi fost Daci, posibili migranți acolo din jurul Helespontului.

În secolul trecut, istoricul român Nicolae Iorga călătorind în Munții Alpi găsește, în Rhaetia și în Occitania, Franța, o populație de urmași ai triburilor antice de oișeri emigrate din Tracia și Dacia având o fizionomie foarte apropiată cu a Românilor, și care vorbeau o limbă încă înțeleasă de Români. Populații asemănătoare se găsesc și pe Coasta Dalmatiană și în Munții Pindului, care erau în antichitate, munți ai Tracilor'

General

Problema nu este dacă izvoarele antice sunt confuze, inexacte, ce este important este despre ce se vorbea si se credea atunci! Trecând cu mult de peste 2000 de ani prin transmiteri orale, transcrieri, limitări, distrugeri fizice, cenzuri politice, traduceri, este fantastic si trebuie să apreciem că asemenea informatii au ajuns astăzi la noi! Să readucem la lumina zilei câteva din numeroasele vestigii prăfuite ale istoriei milenare ale acestui pământ si locuitorilor lui. Multe din ele ne sunt stiute, dar si mai multe ascunse, gresit reprezentate conform vremurilor. Văzută de sus, această **“Civilizație Tracică”, să o numim așa, este milenară** si apare în negura timpului în cele mai vechi scrieri ale clasicilor Greco/ Latini, sub diferite denumiri.

Tracii sunt menționați în Biblie încă de la facerea lumii. Triburile Tracice apar prima dată în istorie în epopeile lui **Homer** (sec 8 BC), ca având cei mai bogați regi, cu scuturi de aur, si el vorbește de faimoasa cupă tracică de aur, care apare mai târziu pe multe monede antice. In mitologia Ellenă, Tracii (Θραις), or Traike a fost numele eponim al eroinei si o ghicitoare (sors, sorceres) a Traciei. Ea era fiica lui Oceanus! si Parthenope, si sora Europei, Oceanoide. [Andron din Halicarnassus, Sec 4 BC]. Mitologia Ellenă este plină cu nume de regi tracii: **Rhessus, Cisseus, Diomedes, Tereus, Lycurgus, Phineus, Tegyrus, Eumolpus, Polymnestor, Poltys, Oeagrus** (tatăl lui Orfeu), si altii. [Mary Harrsch]

Mai târziu, Tracii sunt menționați sub numele de **Geti cu regele lor Carnabon** de către tragedianul grec **Sophocle** (497-405 BC) în piesa sa **Triptolemus**, astăzi pierdută. **In cca. 430 BC, Herodotus**, considerat de Cicero ‘părinte al Istoriei’, în cartea sa – ‘**Istoriile**’ – numește un trib **Dii** (posibil Dacieni), printre alte triburi Tracice la sud de **râul Istros (Danube)**, iar **Cezar (cca. 50 BC) vorbește prima dată în istorie de Daci**.

Getii / Dacii au avut contacte cu civilizația Ellenă încă din Sec VIII BC prin coloniile comerciale înfiintate de Miletus la Pontul Euxin, iar mai târziu Legiunile Romane, care au ocupat o parte din Dacia, timp de cca. 170 ani, au avut o influență determinantă asupra lor. Poate acestea au fost momentele astrale ale ‘**Daciei Sacre**’ să apară în istorie, pentru că așa cum spunea istoricul Eugen Lozovan¹ – “*destinul civilizațiilor atârnă de ‘întâlniri’, mai mult sau mai puțin violente*”;

.....iar scriitorul Andre Armand cu referire la aceste triburi spunea: “*Intradevar, acestia sunt unii din cei mai vechi oameni ai Europei, fie ei Thracieni, Geti or Dacieni. Oamenii au rămas aceiași încă din epoca neolitică – epoca pietrei slefuite – pâna astăzi, deci sustinând continuitatea unei natiuni, ca exemplu, poate este unică în istoria lumii*”

Să spună Istoria Europeană, dacă astăzi Indienii sunt peste un miliard de suflete, atunci unde este astăzi populația Tracică, despre care Herodot, în sec 5 BC, spunea că este cea mai numeroasă nație, după indieni?

(1) *Dacia Sacră by Eugen Lozovan, Editura Saeculum i.o. Bucuresti, 2015*

Izvoare antice cu referire la triburile Traco/ Geto/ Dace – acelasi neam al Tracilor!

Să începem cu unele din cele mai vechi izvoare antice cu referire la triburile **Traco/Geto/Dace**. O excepțională sinteză este făcută de **Heinrich Julius Klaproth Jan Potocki**, un istoric de origine germană

[„Voyage dans les stepes D'Astrahan et du Caucase”, Vol 2, 1829 Paris, Merlin Libraire]. Sinteza este făcută pe bază de izvoare clasice scrise si descoperiri arheologice de până atunci si nu mai este necesar să o facem noi acum! De remarcat, cum acest istoric vede legătura Valahilor (Românilor) cu aceste triburi arhaice!

Această sinteză merită să fie citată în întregime mai jos, tradusă din limba franceză:

”Cap.iv- Originea Getilor si Valahilor

1. Textul Lui Herodot: *Tracii sunt, după Indieni, cea mai numeroasă dinte natiuni. Fiecare trib are un nume; dar toate au aceleasi obiceiuri, cu exceptia Getilor si a Trausilor care locuiesc mai sus de Krestoni. Vedem de aici că este vorba de o mare rasă umană: Ori prima referire la aceasta se găseste în ‘Geneza’ sub numele de Tyras, si la Flavien Josephe care spune că prin Tyras, poporul Hebru înțelege Tracii sau Tracienii.*

In acest timp, este remarcabil că acest nume de Tyras este chiar numele fluviului Nistru; dar este știut cum pe malurile Tyrasului locuiesc Thyra-Getii, sau Getii de la Tyras, care sunt deasemenea tracieni, pentru că Herodot spunea asa: ‘Toti Tracii, cu exceptia Getilor...’. Homer nu s-a referit punctual la Geti, ci doar la niste triburi din nord care se numeau Abieni, asa zisi -‘cei care nu se bucurau de viata’ si pe care îi califică cu frumosul titlu de - *cei mai drepti dintre toti oamenii.* Herodot vorbea de ‘nemurirea Getilor’ care erau cei mai drepti din toti Tracii; înfine, Strabon spunea că Abienii erau Traci. Din toate aceste pasaje am putea trage concluzia, că Tyras mentionati în Geneză, Getii de la Tyras, Abienii si Getii care credeau în nemurire nu erau decât unul si acelasi neam care făceau parte din marea natie a Tracilor, confirmat încă o dată din urmatorul pasaj:

2. Textul lui Strabon: *In zilele noastre Aelius Catus a transpus în Tracia cinci mii de Geti de la Ister, care vorbeau limba Tracilor. Getii si Dacii vorbeu aceiasi limbă.”*

Strabon citează în continuare un paragr al poetului Menandru (342-291 BC) care spunea, referindu-se la modul lor de viață, el însusi fiind Traco/Get: “toti Tracii - si în special cei care suntem Geti, pentru care sunt mândru să fac parte din aceast neam - nu prea ne controlăm”. Iar în continuare, Menandru, în una din piesele sale, spune:

“ Noi Tracii si Getii suntem bravi prin gratia Zeilor” [Strabon, (64/63 BC – cca. AD 24), Geograhya, Book 7. Cap 3.2.4].

Mai multe informatii si relatari a unor istorici si scriitori cu referire la acest subiect, puțeti să găsiți în acest loc: <https://flic.kr/p/bvVpEi>

TYRAS TRACIA/ GETIA, TYRAS, Capul lui TYRAS, spre dreapta cu o cunună de lauri pe cap, TRACIA. Rev: Cap de cal cu coamă si bridle; TYPA la stânga. AE 17, Datat: cca 310 - 300 BC. Această monedă confirmă cum Tirasienii (Tracii) erau constienți de legenda lui Tyras si originea lor. Dacă ei credeau asa, cum putem noi crede altfel astăzi?	Citat tradus din cartea- „The works of JOSEPHUS” (c.37 BC - cca. AD 100). [The Antiquities of the Jews, Editie 1987, Chapter 6]. „Japhet, fiul lui NOE, a avut sapte fii: ei au locuit, la început, la muntele Taurus si Amanus, după care au plecat in Asia, departe pâna la râul Tanais (Don), si dealungul Europei pâna spre Cadiz:Tyras se chemă cel care domnea peste Tyrasians; dar Grecii au schimbat numele in Tracieni. Si asa multe au fost țările copiilor lui Japhet.”
--	--

Acesta este pasajul din Biblie la care se referă **Heinrich Julius Klaproth**. [Traducerea din “The Holly Bible, Old and New testament” de John Kitto, DD, editat de Alvan Bond, DD, NORWICH Connecticut, 1866]:

„Ca să avem o idee corectă a felului în care lumea a fost populată după potop si confuzia limbilor, ar trebui să dăm genealogia celor trei fii ai lui **Noe**, si să descriem părțile respective ale pământului din posesia descendentilor lor; făcând asta, ar trebui, în maniera agreabilă a lui **Moses**, să începem cu cel a lui **Japheth**, chiar dacă este ultimul, **Shem** fiind fiul cel mai mare fiu a lui **Noe**. Este de observat cum nepotii lui Noe au făcut o regulă în a da numele lor țărilor pe care le posedau, si unde s-au stabilit, în acest fel să asigure numele acestor țări pentru posteritate.

Fii lui Japheth, care erau sapte la numar, s-au răspindit peste **Asia**, la muntii **Taurus si Auranus** la râul **Tanais (Don)** si după aceea au trecut în **Europa** ajungând in **Spania**, făcând distinctie între diferite țări prin denumiri proprii; **Gomer a dat numele Gomeritilor, acum numiti Galitieni, or Goules de către Greci. Magog a fondat Magogites care în timp au format Scythians sau Tartarus, De la Media au originat Medians or Medes. Javan a fondat Ionienii si Grecii în general. -----and Tiras a dat Tyrasians or Tracians”**

DEMETER TRACIA/ TYRA-GETIA, , 330-310 iCr. Drachma de argint. 5.11g Demeter cu capul acoperit,cu fata spre stînga, coroană de grîne. Rev: Taur îngenunchind dreapta, „TYPA” deasupra. Atestare: HGC 2, 1954 V	Simbolistica acestei monede din Tyra-Getia cu înscrisul „Tyra” este clară: Zeita agriculturii Demeter si spicele de griu. Grecii au format coloniile la Pontul Euxin în Geția, încă din sec VIII BC, pentru comerțul cu grâne si vin în special si cu blănuri, bovine mari. Un studiu al monedelor reprezentînd un zîmbu (taur) indică existența apei, în acest caz râul Tyras (Nistru), apa atrăgând totdeauna migrația zîmburilor si mai târziu fiind necesară creșterii lor. Homer (Sec viii BC) vorbește si de faimosii cai din Tracia, iar Demostene (cca.384 BC-322 BC) vorbea de cantitatea grânelor aduse din Tracia că era mai mare decât cele aduse din toate alte surse, combinate.
---	---

La Nord si la Sudul Istului trăiau aceleasi triburi. Unele triburi din Asia Mică si insulele din nordul Marii Egee, numită si Marea Traciei, aveau originea din Tracia, Iliria si Moezia. [Homer si Strabon]

www.youtube.com/watch?v=wxjwMKqkeAM&list=HL1398013845...

Traducere din Strabon, (64/63 BC – c. AD 24): [The Geography, english translation by Duane W. Roller, Cambridge University Press, 2014, 7.2.1-3.1]

“Acum Acheenii credeau că Getae erau Tracieni; si Getii trăiesc dealungul ambelor maluri ale Istrului, asa cum dealtfel si Misi acestia deasemenea fiind Tracieni si identici cu oamenii care acum sunt chemati Moesi; De la acesti Misi au apărut de asemenea Mysi care acum trăiesc între Lydieni si Phrigieni si Troieni. Si Frigienii ei însusi sunt Brigieni, un trib Tracic, cum sunt dealtfel si Mygdonians, Bebricians, Medobithynians, Bithynians, si Thynians, si cred deasemeni, Mariandynians. Aceste neamuri, desigur, toate au părăsit Europa, dar Misienii au rămas acolo. Poseidonios apare a fi corect în conjunctura în care Homer localizează Misienii în Europa, când el spune: “El se uită înapoi cu ochii sclipind si se uită departe la pământul acelor Tracieni cu hergeliile lor de cai si mâná în mâná cu acei luptători Misieni “ Ultima sentință, citată de Strabon, este din Homer. [Iliada, Cartea 13.3-55].

THRACO-MACEDONIAN TRIBES MYGDONES or KRESTONES. Diobol Ag (Circa 480-470 iCr.). Obv: Capră îngeununchind spre dreapta, cap spre stânga; pellets in jur. Rev: Pătrat împărțit în patru. Referință: SNG ANS 59-64 (Aigai). Conditie: foarte bună. Greutate: 1.0 g. Diametru: 11 mm.

Thucydites, 411 BC precizează cum multe așezări din AKTE (Muntele Atos) au fost înființate de etruscii veniți din Lemnos și Atena. Acesta vorbește și despre câteva neamuri ce formau poporul etrusc, respectiv Bisaltienii, Krestonienii și Edonienii, care trăiau în mici orașe. [“Istoria războiului Peloponez” - 4.109.4]”

Mygdonia din Tracia a devenit parte din **Macedonia** în timpul istoric. Herodotus (cca.480 BC- cca.430 BC) se referă la o grădină de rose sălbatice la poalele muntelui **Bermion** ca fiind... “*grădina lui Midas fiul lui Gorgias, unde rosele cresc singure, fiecare având saizeci de flori si un parfum puternic*”. [Hystory of Herodotus, translated by George Rawlinson, M. A., Vol iii, 3rd edition, 1875, London Book 8.138].

Simbolistica monedei de mai jos se referă la mitul **Midas / Dionisus, când Midas a cerut o favoare divină, ca orice atinge să se transforme în aur!** Midas, fiul lui Gorgias, este arătat având căciulă frigiană/ dacică, confirmând astfel originea lui din Tracia, ceea ce spunea Herodot, referindu-se la grădina de rose a lui Midas din Migdonia. De la acest mit există astăzi expresia, “Atingerea lui Midas”.

Această monedă romană imperială, ca de altfel și altele, arată că romanii erau conștienți de originea lor Lidiană/ Frigiană, adică Tracică.

MIDAS / DIONISOS 	Phrygia, Prynnessus. Monedă imperială Romană. Pseudo-emisie autonoma. Assarion, 22 mm. 7.0 gm. Din timpul lui Gallienus, AD 253-268. Obv: ΜΙΔΑC ΒΑCΙΛΕΥC. Bustul regelui Midas cu căciulă frigiană/ dacică. Rev: ΠΡΥΜΝΗCCEΩΝ, Dionisie ținând balanța în dreapta și spice de grâu în stânga. Atestare: SNG von Aulock 3938. Von Aulock, Phrygien II, 955-961. Simbolistica se referă la mitul Midas/ Dyonisus
--	--

Menționarea Geților pentru prima dată în istorie

Tragedianul Grec **Sophocle** (497-405 BC) menționează, în poemul astăzi pierdut ***Triptolemus***, **un anume rege Charnabon, care domnea peste Geti, aceasta fiind prima mențiune a Getilor în scrierile antice**. Istoricii de astăzi cred că această piesă avea legătură cu începuturile agriculturii în Grecia antică. **Eumolpus este urmașul mitic al misterelor Eleusiene**. După o legendă, el a fost un ***dulce cântăret*** având legătură cu **Tracia**, țara lui **Orpheus**, și care ajunge rege al **Tracilor**. [Enciclopedia Britanică]. **Conform lui Iamblichus (AD 245- 325), trarul Orpheus, care era mai vechi decât acei nobili poeți Homer și Hesiod, folosea dialectul Doric**.

 ELEUSIS, ATTICA, Bronze coin, Eleusis, Attica, 350 – 330 BC, TRIPTOLEMOS in biga cu serpi Λαθε, Porc mistret, dreapta stând pe o torță. 2.55 gram, 16.8 mm, Referință: Lindgren II, 1578. Rare. Eleusis a fost locul misterelor Eleusiene sau misterele Demetrei și Korei Persephone care au devenit populare în Grecia prin anii 600 BC.	 ORPHEUS a fost un muzician mitologic, de obicei purtând o căciulă Frigiană/ Dacică, așa fiind reprezentați Tracii în arta greacă. QUORA, Wikipedia. [Roman marble mosaic, AD 194.; Eastern Roman Empire, near Edessa]
--	--

DEMETER 	Tira-Getia, Olbia, c. 350-300 BC. Æ (17mm, 3.38g, 12h). Capul Demetrei, încoronat. Revers: OLBIO, Vultur pe Delfin. SNG BM Black Sea 411; SNG Stancomb 351-2; HGC 3.2, 1910 var. (Demeter I) Monede asemănătoare apar și în Istria, Dacia cu inscripția, 'ISTER'
---	---

Demeter, zeița agriculturii și fiica ei, **Persephone**, erau celebrate în **Eleusius, Attica**. Demeter apare pe monede din mai toate coloniile grecești de la **Pontul Euxin** care alimentau cu grâne, în principal, zona Mediteranei.

DEMETER MOESIA INFERIOR. TOMIS. Pseudo-autonomous issue (Secolul 1, târziu BC.-mijlocul Sec 1 dCr.). Monedă de Bronz Avers: Capul acoperit al DEMETREI dreapta. Rev: TOMI / AΘA. Spic de grâu între două tarte. Ref: RPC 1821. Condition: Foarte bună. Greutate: 2.7 g. Diameter: 16 mm	 În stânga Demeter cu un plug, în dreapta Triptolemus, în centru Persephone cu două tarte. Cumae, 450 BC, Italia. Attic Bell Krater Image. [Wikipedia]
--	--

Marcus Junianus Justinus, scriitor roman din Sec. 2 AD, citindu-l pe Trogus Pompeius (Sec. 1 BC), spunea despre Geti: *"De trei ori Getii au obtinut dominatia în Asia, dar ei au rămas mereu neatinsi, ori neânvinsi de o putere străină. Darius regele persan a fost dat afară de ei din Scythia, printr-o retragere rusinoasă; ei l-au zdrobit pe Cyrus cu toată armata lui; Zopyrion, general a lui Alexandru Macedon i-a făcut să dispară în acelasi fel cu toate armatele lor."* [Justin, The Epitome of the Philippic History of Pompeius Trogus]

 Una din cele 6 caschete descoperite în Olănești, Moldova (Basarabia) ale armatei lui Zopyrion.	Zopyrion a fost numit guvernorul Traciei (Quintus Rufus) or al Pontului (Justinus) de către Alexandru cel Mare. În 331 BC, el a condus o invazie a pământurilor Getilor, dealungul coastei Marii Negre și ocupă Olbia, o colonie a Miletului care a fost cucerită de Alexandru cel Mare în 334 BC. Zopyrion a pierit împreună cu trupele sale în lupta cu Getii în iarna anului 331 BC. <i>"El a fost distrus împreună cu toată armata lui și a plătit pretul pentru un atac puternic a unor oameni inofensivi."</i> [Marcus Junianus Justinus: Epitome of the Philippic History of Gnaeus Pompeius Trogus. Book XII,2]
---	---

Migrația spre Vest a Tyranienilor în marea Mediterană

Am văzut că Tyrrasians menționați în Biblie și în scrierile lui Iosefus erau numiți de Greci, Tracieni, care locuiau în Tracia, insulele Egee și Asia Mică. Este important aici să menționăm părerea istoricului și arheologului francez Albert Grenier, membru al academiei franceze, vorbind despre **Etrusci**: [*"Les Religions Etrusque et Romaine"* editată de Presses Universitaires de France, Paris 1948].

“In traditia antică, cu o singură excepție a lui Denys d’ Hallcarnasse, se credea că Etruscii au venit din Lydia. Povestea lui Herodotus, care a vorbit despre această migrație, evident, este legendară. Se pare mai mult, Etruscii și Tyrrenienii, care au dat numele de Tyrrenienne marii de pe coasta pe unde au venit să se stabilească, aparțineau poporului marin cu același nume -Tyrrenes sau Tyrsene, menționați în Tracce, în insulele din Marea Egee și în Asia Mica, unde exista și un oraș Tyrha, care purta numele lor.

Ei sunt curent confundați în textele antice cu Pelasgii mitologici, predecesorii Grecilor din Peninsula Helenă. Acești ‘Oameni ai Marii’ erau, fără îndoială, foarte amestecați. Acești ‘pirati’, despre care Grecii până în secolul V în general vorbeau de ‘pirati Tyrrenieni’, au jucat în Italia rolul de colonizatori, asimilând încet pe indigeni și elevând civilizația lor, care era cea din Asia Mica.” [Traducere din limba franceză].

Ce spun miturile scriitorilor antici: *Tyrrenus* or *Tyrsenus*, un fiu al regelui Lidian *Atys*, se spune că ar fi condus o colonie a Pelasgilor în Italia, în țara Umbrienilor și a dat coloniștilor numele sau, *Tyrrenians*. [Herodotus, Histories iv, 94]. Se înțelege din acest paragraf că regele Atys avea originea Pelasgică/ Tracică.

Alții spun că Tyrrenus a fost un fiu al lui *Hercule* și *Omphale*, o femeie Lidiană. [Dionysius of Halicarnassus 1.28.1]. Pausanias [2.21.3] dă alt nume, menționând Tyrsenus un fiu al lui Hercule cu o femeie Lidiană, prin care Pausanias presupunem se referea la *Omphale*.

Heracle / Omphale Maonia, Lydia, AD 161 - 180, Bronze AE 19, SNG Cop 222; SNGvA 3011; SNG München 302; BMC Lydia p. 129, 17, VF, superb style, bine centrat, Maeonia mint, 4.380g, 18.9mm, 00, datat din timpul lui Marcus Aurelius, 161 - 180 A.D.	Obverse: capul lui Hercule cu barba spre stânga; reverse MAIONWN, Omphale mergând spre dreapta, având blana leului și buzduganul peste umăr. Omphale a fost regina Lidiei, soția regelui Tmolus al Lidiei. După ce acesta a fost ucis de un taur, ea a continuat să conducă Lidia. Omphale l-a cumpărat pe Hercules de la Hermes care l-a vândut ca sclav condamnat de un Oracol să fie sclav pentru trei ani, după ce a furat tripodul Delfic.
--	---

Heracle furând tripodul Delfic The Walters Art Museum	Apollo luptând cu Hercule care vrea să fure tripodul de la locul sacru în Delfi; Apollo este asistat de sora lui, Artemis, în timp ce Hercule este asistat de patroana lui, Athena.
--	--

După distrugerea Troiei, Aeneas cu echipajul lui ajung în Latium.

Aeneas a fost un erou care a luptat împotriva Aheenilor în războiul Troian, fiind fiul Zeitei **Afrodita** (Venus) și un tată mortal, **Anchorse**. El a supraviețuit după ce orașul antic **Troia** a fost distrus. Legende spun că, după o lungă odisee, trecând pe **Coasta Traciei** prin **Aineia**, ajunge în **Cartagina** și în final acostează în **Latium**, unde mai târziu se va înființa **Alba Longa** și orasul etern **Roma**, în jurul anului 753 BC.

AENEA [Wikipedia]	MACEDONIA, AINEIA Bronze cc.a 425-350 BC. Head of Aeneas with Phrygian/ Dacian cap. r. Rev. AINEY, corp de Zimbru r. Very rare. Cf. SNG Cop. 35; SNG ANS; AMNG III -; Lindgren III -; Lindgren, European mints p. 42, 919 var (different seize). Phrigian cap (Pileus) simbolizeaza originea tracică a lui Aeneas
--	---

La acostarea lui în **Lavinium** pe promontoriul numit mai târziu **Gaeta**², se pare că nu ar fi avut probleme să se înțeleagă cu localnicii **latini** pentru că ei vorbeau o limbă asemănătoare!

Dincolo de legende, acest lucru este foarte interesant și ar trebui explicat! Cum a apărut limba latină veche și de unde proveneau locuitorii Latiumului?

(2) *Gaeta, Geta, Daca* – erau nume comune pentru fetele în casă, slave, din piesele de teatru ale autorilor Greci antici, fete care aveau originea din Tracia sau Frigia. Deasemeni *Geta* este un nume comun des întâlnit astăzi în România.

Așa credeau Romanii despre originile lor, iar legende erau reprezentate pe monede:

 ROMAN REPUBLIC, C SULPICUS CF GALBA AR. DENARIUS C. 106 BC, Avers: Capete jugate a Zeilor Penate, jos DPP Revers: Doi soldați jurând peste o scroafă, aluzie la mitul lui Aeneas.* Crawford 312/1, 3.82g, 19mm Serrate Denar, se AR, Serrat; D deasupra, (Ref: Crawford 312/1; Sydenham 572; Sulpicia 1), foarte fine. *Ene este un nume comun des întâlnit probabil numai în România. Diftongul AE nu exista în latina veche sau lingua priscă (Varro)	Crawford sugerează că această monedă se referă la Aeneas ajungând în Lavinium, (casa a gens Sulpicia) cu Zei Penate și la miracolul "scroafei" care a prevăzut locul fondării localității Alba Longa. Reversul sugerează scena din 'Aeneida' a lui Virgil, unde, de acord cu profeția, scroafa albă va naște 30 de purceluși sub un stejar, acolo Ascanius, fiul lui Aeneas ar trebui să construiască noul oras, Alba Longa. Aeneas în Latium, un detaliu de basorelief în Philadelphia, Universitatea din Pennsylvania, Museul Archaeologic, SUA
---	---

Urme lăuate de Tyraniinii Traci în Sudul Italiei si Sicilia în migrația lor spre Etruria

Despre Naxos (Capo di Schiso) se spune că a fost cea mai veche asezare grecească(!?) în Sicilia: ea a fost o colonie formată în jurul anului 735 BC de locuitori din Insula Naxos de la Marea Egee. Dar, **Diodorus Siculus (60-30 BC)** în "Biblioteca Istoriei" menționează **că insula Naxos din Marea Aegee a fost locuită la începuturi de oameni pe care anticii îi numeau Traci, emigrați acolo din imperiul lui Boreas.** [Book 5. 50]

Stephanos din Bizant arată că **Tracia pre-antică** includea, nu numai estul **peninsulei Haemus (Balcani)**, dar și vastele teritorii ale **Daciei și Scitiei**. [Stephanos Byzanthinos, Sec. 6 AD, Schitai, ethnos Thrachion].

Archegetes (ΑΡΧΗΓΕΤΗΣ) a fost un nume dat lui **Apollo**, unde era celebrat în mai multe locuri ca asezarea **Naxos** în **Sicilia** [Thuc. Vi. 3]; [Pindar. Pythian. V.80], și la **Megara** [Pausanius. i. 42. § 5.].

Numele se referea la **Apollo** ca protector, or ca fondator al oraselor. (**Theos patrôs**)

SICILIA, NAXOS (Cca. 530-510 BC) 	Sicilia, Naxos. Litra, AR (Circa 530-510 BC). Avers: Aegean standard. Capul lui Dionisus având coroană pe cap și barbă . Revers: Ciorchine de strugure, totdeauna asociat cu Dionysos, zeul vinului. Conform: HGC 2, 967. Condiție: Foarte fină. Greutate: 0.47 g. Diametru: 12 mm
--	--

SICILIA, NAXOS, (cca. 461-430 BC.) 	Sicilia, Naxos , c. 461-430 BC. AR Hemilitron (9mm, 0.18g, 3h). Avers: Capul lui Dionisus cu coroană și barbă. Revers: Cupă de vin tracică . Campana 12; SNG ANS 1360; HGC 2, 977. Near VF. Monede asemănătoare apar și în insula Naxos în Mediterana și în Asia Mică, Sardes. [Wiipedia]
--	---

Crotona și Tyrrenia din Italia au fost fondate de Etrusci plecați din Tesalia, afirmă Hellanikos din Mytilene, Lesbos (cca.490 BC- cca. 405 BC).

Moneda de mai jos a fost emisă în **Crotona** la sfârșitul sec. 6 BC și începutul sec. 5 BC. Tripodul de pe avers este probabil o aluzie la multe victorii ale atleților din **Crotona la Jocurile Olimpice**, tripodul fiind dat ca trofeu celor ce câștigau diferite probe Olimpice. **Barza (storcul), care se poate vedea pe aversul monedei în partea dreaptă, era pasarea sacră a Tracilor, a lui Apollo.** [„The White Goddess” pag. 221 by Robert Graves 1983], indicând și originea **Tirreniană/Pelasgică** a **Crotonului**, situație menționată și de **Dionysus Hallicarnasus**, în citatul de mai jos:

„...*Pelasgii au fost dați afară din țara lor de Helleni, și după ce și-au lăsat vasele pe râul Spines în Golful Ionian, ei au ocupat Crotonul, un oraș în interior; și de acolo, ei au colonizat țara numită acum Tyrrenia...***Tyrrenienii în cursul peregrinărilor erau numiți Pelasgoi or Berze (Storci)**”³ [Dionysus Hallicarnasus Book1, 28.2.4].

CALABRIA, KROTON 500-480 BC BRUTTIUM (CALABRIA), KROTON, AR Stater de Argint. . Avers: Tripodul Delphic cu trei mănere și picioare terminându-se în picioare de Leu, în dreapta o barză* (Storc), QPO (Croton) în stânga . Revers: Incuse (imprimare) tripodul Delfic sacru a lui Apollo. SNG Cop: 1749, SNG ANS 25 Foarte rară. Size: 23mm, 7.90g.	Notă numismatică: Moneda confirmă ce spunea Dionysus din Halicarnasus despre locuitorii din Crotona, ca fiind Pelasgi / Tyrrenieni numiți si Storci (Berze). Se observă Barza pe aversul monedei. De notat: Bria în limba Tracă înseamnă cetate: Calabria, Selebria, Cantabria, etc. Si o curiozitate: Bruone si bruonia, este o plantă spunea Pliny, XII. XXIII. In limba română 'buruiană', (herba inutilis). In dialectul Calabrez- 'burrajena', (lingua di bove); în limba Italiană , 'borrano'.
--	---

(3) Strabon, citindu-l pe Anticlides din Atena, spune că Pelasgians prima dată au colonizat Lemnos și Imbros, și unii dintre ei au trecut în Italia cu **Tirrhenus, fiul lui Atys**, iar unii scriitori ai Antichității Atheniene relatează că o parte dintre Pelasgi au venit la Athena, în prelegirile lor, ei se aveau unde aveau sansa, ca niste pasări, și de aceea Athenienii îi numeau Pelasgi, sau Berze. [Strabon, Geographia Book 5. 2.5].

Fondarea orașului antic Himera este menționată de Strabon, de Scymnus din Chius și alți autori, după formarea orașului din apropiere, Mylae, amândouă cu o populație emigrantă din Zancle (Scythe). Thucydides nu indică data formării, dar Diodorus din Sicilia spune că exista de 240 ani, la data distrugerii Himerei de Cartaginezi, în cca. 408 BC, atestând astfel așezarea în 648 BC. [Thuc. VI. 5]; [Strab. VI. P. 272]; [Scymn. Ch. 289]; [Diod. XIII. 62]; [Hecat. Fragment. 49]; [Scyl. P. 4. § 13.].

Studiile numismatice arată despre Colonia Chalkidiană Himera că a fost una din primele orașe din Sicilia care a emis monede pe la începutul secolului 6 BC. Toate celelalte colonii Chalkidiene, Zancle, Naxos au început să emită monede în aceeași perioadă în aegeneic standard. Asta înseamnă adoptarea standardului și simbolistica orașelor din Marea Aegee ca – Dikaia, Lesbos, Dardanos, Thasos, Selebria (Bizant) și altele, ceea ce se poate vedea în expunerea comparativă de mai jos, cu simboluri asemănătoare, în principal-delfini, cocosi și scoici.

Acest lucru poate fi o confirmare arheologică și numismatică- despre primii locuitori care au format aceste orașe din Sicilia și sudul Italiei - că au fost Traci / Pelasgi veniți din Marea Aegee, în drumul lor spre Etruria, situație indicată, de altfel, și în scrierile autorilor clasici numiți mai sus.

În studiu, se arată că mai târziu, probabil prin mijlocul sec. 6 BC, începutul sec. 5 BC, coloniile **doriene Syracuse, Gela, Agrigentum** au început să emită monezi în **Euboic- Attic** (n.b. Hellenic) standard. Schimbările la **Attic standard** au început în **Naxos** cândva prin 498 BC, în **Zancle** între 493- 480 BC, în **Himera** după 482 BC și **astfel standardul Attic devenind general în toată Sicilia, după aceste date. Aceasta se întâmplă după victoria Himerenilor în 480 BC împotriva Cartaginezilor, conduși de Hamilcar.**

Ca o confirmare a ceea ce spuneau autorii clasici despre primii colonizatori ai Siciliei și Sudul Italiei, un Studiu Genetic, efectuat pe osemintele unor morminte din Himera datate din epoca bățăliilor cu Cartaginezii, respectiv 480 BC și 409 BC, arată o legătură cu populația din Marea Egee și, mai mult, din peninsula Balcanică și din stepele Caucaziene.

Numele Tracilor nu este menționat în acest studiu, cu toate că din aceste ținuturi este originea lor, și a existenței lor în Marea Egee, "situație într-un fel de înțeles", atâta timp cât Tracii au fost asimilați în istorie

cu civilizația Ellenă, și deci nu există! De aceea unele lucruri sunt greu de explicat astăzi în istoria Europeană, atâta timp cât o verigă importantă a istoriei antice este eliminată!

Mai jos este linkul (legătura) de acces la acest studiu:

<https://the-past.com/news/researchers-investigate-ancestral-origins-of-ancient-greek-army-combatants/>

Asemănarea simbolisticii primelor monede în aegenic standard din Sicilia (Naxos, Zankle, Himera) cu a monedelor din Tracia, Marea Egee (Thasos, Lesbos, Dikaia, Selembria, Dardania). Simboluri: Cocosi, Delfini și Scoici, Square. O confirmare numismatică a celor spuse de autorii antici.

Zankle, de la grecul ζάγκλον, însemnând *Scythe*⁴, a fost fondat în secolul 8 BC în Sicilia de Grecii (!?) coloniști din Chalkidice. Mai târziu orașul s-a numit **Messina**, iar o comună din această provincie, localizată la sudul intrării în strâmtoarea Messina, este și în zilele noastre numită, „**Scaletta Zanclea**”.

ZANCLE (MESSANA), 520 / 493 BC	THASOS, TRACIA, 500 / 480 BC
 Wikipedia ZANCLE MESSANA, Drachma de AR, cca. 520-493 BC, Cca DELFIN în Golf-NGC graded greek Sicily coin. (Inv. 11462) SICILY. 5.13 g., 23 mm. . Avers: delfin stânga, DANKLE. / Rev: SCOICA în incuse pattern de pătrate. HGC 2, 766; SNG Lloyd 1076; Basel 359; Boston MFA 285; SNG ANS 298-303; Kraay-Hirmer 49. NGC graded CHOICE XF, Strike 4/5, Surface 3/5. De remarcat "DANKLE" în alfabet latin în sec. 6 BC	 THRACE. THASOS. AR Hemiobol (Cca. 500-480 BC). Avers: Doi DELFINI în direcții opuse. Revers: Quadripartite incuse square. HGC 6, 337. Weight: 0.5 g., Diametru: 10 mm.

(4) Prin *Scythe*, Ellenii înțelegeau în acele timpuri populația din nordul mării Aegee, în principal Tracii, Dii care au migrat în Marea Mediterană.

HIMERA, SICILIA, 530/ 482 BC	DIKAIA, TRACIA, 515/480 BC. LESBOS, TRACIA, 500/480 BC
 SICILY, HYMERA – AR Litra. Avers.: COCOS stând spre dreapta. Rev.: Quadripartite incuse square 0.7 gm; 10 mm. HIMERA (Greek: Ἱμέρα), a fost un important oraș antic Grec în Sicilia localizat între Panormus (modern Palermo) și Cephaloedium (modern Cefalù).	 TRACIA, DIKAIA. Ca. 515-480 BC. AR hemidrachm (12 mm, 1.47 g, 9 h). Avers: Capul lui Hercules. Revers; COCOS. LESBOS, METHYMNA, TRACIA, cca. 500-480/460 BC. AR Hemiobol (7mm, 0.28g, 6h). Cap de femeie, părul legat în sakkos. Rev: COCOS spre dreapta în incuse square. HGC 6, 893. Rare.

<u>HIMERA, SICILIA, 530/ 520 BC</u> [Wikipedia] HIMERA, SICILIA, c. 530 – 520 B.C . litra de AR, Kraay Himera pl. 15, 284; SNG ANS 145; SNG Cop 297; cf. BMC Sicily p. 76, 11 (hen); HGC 2 426 (R1, obol, hen); SNG Munchen, 0.778g, 12.5mm, 315o, Himera mint, Avers: COCOS spre stânga; reverse square: millsail pattern.	<u>SELEMBRIA (BIZANTZ), TRACIA 492/ 473 BC</u> THRACIA. SELYMBRIA. Octobol de AR (Circa 492/0-473/0 BC). Obv: ΣΑ. COCOS spre stânga. Rev: Quadripartite incuse square. SNG Copenhagen 789; HGC 3.2, 1628., Foarte rar, Conditie: Fine. Greutate: 4.02 g. Diametru: 16 mm
---	--

<u>HIMERA, SICILIA, 530/482 BC</u> SICILY, HIMERA, c. 530-482 BC, Obol de AR. COCOS/ Square incuse. BMC 10, .77g, 11mm SKU: 3462. Monede similare au aparut in Sicilia la începutul Secolului 6 BC, Himera, Courtoasie – Romae Aeternale Numismatics.	<u>DARDANIA, TROAS, 6/5 C, BC</u> <u>DARDANIA, TROAS, 5 BC</u> TROAS. DARDANIA. Obol de AR (Sfîrsit Sec. 6 – început Sec. 5 BC). Avers: COCOS spre stânga.Rev: Peste si o plasă de pescuit? În imprimare circulară. SNG Ashmolean 1119; Klein 303 design. Condition: Foarte bună. Greutate: 0.52 g. Diametru: 9 mm. Dreapta: DARDANIA, TROAS . Sfîrsitul Sec 5 BC. OBOL de AR Călăret Rev: COCOS, SNG Cop 282; SNG Ashmolean 1120; SNGvA, SNG München, 0.652g, 9.7mm
---	---

<u>CALABRIA, ITALIA, 500/ 480 BC</u> CALABRIA, TARENTUM. Tenth-Stater (Circa 500-480 BC). Obv: Scallop-shell. Rev: TARA (retrograde). DELFIN ; mai jos, SCOICA (SHELL); linear border. HN Italy 831. Condition: Foarte bună. Weight: 0.63 g. Diametru: 10 mm	<u>THASOS, TRACIA 463/449 BC</u> <u>THRACE, DIKAIA. 520-490 BC</u> INSULE TRACE, THASOS, 463-449 BC. Hemiobol (Silver, 0.43 g). DELFIN spre stânga, Cf CNG 73 (2006), 107, altfel, nepublicată. (Wikipedia) THRACE. DIKAIA. Trihemiobol (Circa 520-490 BC). Obv: ΔΙΚΑΙΑ. COCOS spre dreapta. Rev: SCALLOP, SCOICA. SNG Oxford 2255. Condition: Fine. Weight: 0.55 g. Diametru: 10 mm (Wikipedia)
--	--

Strabon (63 BC-24 AD) apparent găsește în Cataonia și în orasul Comana, Cappadochia triburi Daco/Tracice total asimilate de către localnici ca limbă, dar încă distincte ca etnie și religie.

Strabon în călătoriile sale (7BC- AD23) în Asia Mică găsește în Cataonia o populație, posibil Daco/Traco, despre care spune că erau total asimilați lingvistic, dar totuși diferiți de restul populației din Cappadochia (Καππαδοκίας), Asia Mică, distinsi prin religia lor așa cum vom vedea mai departe. **“Printre națiunile care vorbeau aceeași limbă, anticii îi plasau pe Cataonieni aparte, oameni diferiți de Capadochieni”** [Strabon, xii.1.2].

“În timpul meu, fiecare provincie avea guvernatorul ei și în timp ce nu era diferentă în limba Cataonienilor în comparație cu cea a altor Capadochieni, chiar și în obiceiurile lor, este surprinzător că mărcile caracteristice ale unei națiuni străine au disparut în întregime, dar încă ele erau națiuni distincte” [xii.1.3]

Când Strabon vorbește de religia lor, el identifică preotul Templului din Comana (Κόμανα) – Enyus (Bellona), pe care ei o numeau ‘Ma’ – preotul fiind al doilea în rang în Capadochia după rege; iar al treilea în rang, un preot Dacian, aparent într-un templu în munții Antitaurus, lângă un lac cu apă sărată:

“Al treilea în rang este preotul Dacian (Δαχίηου ?)¹, precedent al lui Jupiter, unul minor întradevar acestuia, dar memorabil. În acest loc este un lac de apă sărată de o mărime considerabilă. Este închis de dealuri înalte, care se pot coborî pe scări. Nivelul apei este constant și nu are nici-o ieșire.” [xii,2.5]

Strabon despre Comana și templul ‘Ma’ (Cybele)

“În munții Antitaurus sunt văi adânci și înguste, în care este Comana, și templul Enius (Bellona) pe care ei o cheamă Ma. Este un oraș impotrânt. Acolo sunt multe persoane care din credințe divine sunt servanți ai templului. Este locuit de Cataonieni care sunt sub comanda unui preot, dar sub autoritatea regelui. Preotul are autoritate asupra servanților care, în timpul când am fost acolo, erau mai mulți de 6000 de personae, bărbați și femei. Preotul este al doilea în rang în Capadochia, după rege. Când Oreste a venit cu sora lui Iphigenia de la Tauric Scythia², se crede că ei au introdus riturile sacre în onoarea Dianei Tauropolus, și au depus aici suvite de păr (‘Coman’, κόμην.), de unde orașul are numele de ‘Comana’. Râul Sarus curge prin acest oraș prin văile Taurusului și prin câmpiile Ciliciei spre mare.” [XII. 2.3]

(1) “Tertio loco est Jovis Daciei (Δαχινου ?) priore minor quidem, sed memorabilis.” – Textul latin din traducerea în latină a cartii ‘Geographia’ a lui Strabon, Paris, 1853. Pasajul original este corupt așa că traducătorul Groskurd propune – “Asbamean” în loc de “Dacian” – mențiunea fiind făcută după templul ‘Asbamean Jove’, un templu Apollonic în Cappadochia, menționat în cartea lui Ammianus Marcellinus. [xxiii.6].

(2) Iphigenia a fost sacrificată în golful Boeotian Aulis, opus insulei Euboea, or ce alții spun, a fost salvată în ultimul moment de Artemis, care a înlocuit-o pe altar cu o căprioară sau un taur, și a transportat-o la Tauris unde mai târziu ea s-a întâlnit cu fratele Orestes, care a adus-o înapoi acasă. [Iphigenia. Euripides, Iphigenia in Tauris 390.]

Strabon vorbește în continuare de un templu numit **Diana Perasia** având legătură cu povestea lui **Oreste** și **Diana Tauropolis**, unde se spune că preotesele mergeau cu picioarele goale fără să fie arse de cărbunele aprins, și menționează un templu **Apollo al Cataonilor** din munții **Antitaurus**, unde preotul este numit pe viață, ca cel din **Comana**.

Strabon despre Geografia Cataoniei

“Nici câmpia **Cataonilor**, nici **Melitene** nu au orase, doar așezări întărite pe munte, cum este **Azamora**, and **Dastarcum** unde curge râul **Carmalas**. Acolo este și un templu al lui **Apollo Cataonianul** care este cunoscut în toată **Cappadochia**, pe care Cappadochienii l-au luat ca model pentru templele lor.” [xii-2-6]

Cataonia era o câmpie întinsă și deschisă care produce orice, cu excepția coniferelor, spune Strabon, și era înconjurată de munți, Amanus în partea de sud parte din Munții Taurus ai Ciliciei și la Est de Munții Antitaurus.

“În enumerarea națiunilor ei plasau **Cataonia** după **Cappadochia**, urmând **Euphratul** și națiunile de pe celălalt mal al acestui râu, în așa fel să includă și **Melitene** în **Cataonia**; de asemenea

Melitene se întinde între Cataonia si Eufrates, se apropie de Commagene si constituie a zecea parte din Cappadochia” [Strabon Geografia xii. 1.2]

Triburile din Cataonia în timpul lui Strabon par să fi fost Daco / Trace, după obiceiurile si zeitățile lor

În ceea ce privește înlocuirea cuvintului “Dacian (Δαχίνου?)” cu “Asbamean Jove” propus de traducător, din cauza textului corupt o analiză trebuie făcută pentru a vedea intenția lui Strabon în textul original. Strabon, cunoscut ca un bun istoric, nu se referă specific la ce neam ar fi fost această populație **din Cataonia**, nefiind sigur. Fiind **‘total asimilată’**, este de presupus că nu erau greci, sau romani, caz în care Strabon sigur ar fi menționat. El era un bun cunosctor al locurilor si oamenilor în diferite regiuni ale lumii antice.

În nenumarate rânduri în cartea sa, Geografia, menționează **multe triburi tracice, migrarea lor din Europa în Asia Mică, răspândirea lor în Marea Egee, si zonele unde Dacii si Getii trăiau în Europa**. Ca martor ocular, el vede o “**populație antică**” în Cataonia, asimilată lingvistic si în obiceiuri, dar încă distinctă de restul Cappadochienilor, care majoritatea erau probabil persani si poate asirieni. Ei nu aveau orase la câmpie, ci doar **asezări întărite în munți, lângă lacuri sărate, deci erau crescători de animale**. Cu amănunte, Strabon vorbește de zeitățile si templele lor, **Enius (Belona) consoarta zeului trac Ares, pe care o numeau Ma** si care era de fapt zeița **Cybile, Gherghita** născută în Troas, cum se poate vedea mai jos pe o monedă a regelui **Ariarathes iii**, al Cappadociei.

Alte zeități ca Jupiter, **Apollo, Diana Tauropolis**, care au fost menționate, erau toate zeități venerate si de neamurile din jurul Troiei si Marea Egee – Troieni/Traci/ Daci / Pelasgi/ Mysieni acum numiți Maesi, Thinieni, Bithinieni; toate acestea, spunea Strabon, erau triburi de traci. [Book XII.3.3].

În aceste conditii, observând si obiceiurile acestor triburi antice, referirea lui Strabon la un templu sau preot “Dacian (Δαχίνου)” pare a fi corectă, poate sugestivă si înlocuirea numelui cu “Asbamean Jove” este inoportună. Mai jos se pot vedea monede emise în Troas cu simboluri si zeități venerate în jurul Hellespontului:

KABIEIROS, BIRYTIS, TROAS	APOLLO. NEANDREA, TROAS	APOLLO, KEBREN, TROAS
 TROAS, BIRYTIS AE 11” KABEIROΣ & club in Wreath” VF. Troas, Birythis. Obverse: Bearded head of Kabiros left. Reverse: BIRY Club within laurel wreath. Mint & Date of Striking: Troas, Birythis Mint 300-250 BC. Refs: SNG Munich 170, SNG Tubigen 2574.	 NEANDREA, TROAS. Bronze coin, Neandrea, Troas, Sec 4 BC, Capul lui Apollo r. NEAN, Bob de grâu si ciorchine de struguri. 1.27 gram, 11.0 mm, BMC 73, 4.	 TROAS, KEBREN. Circa 4th century BC. AE 20mm (8.81 gm). Obv.: Cap de berbec, dreapta. R mai jos. Rev.: laureat cap a lui Apollo, K-E. BMC Troas p. 45, 31; SNG Copenhagen 266. Foarte fine

<u>SYBILE, GHERGHITA, Ma, TROAS</u> Troas, Gergis. Secolul 4th-3rd BC. AE 11mm (1.61g). Capul Sibylei Herophile, intors usor spre dreapta, purtind o coroana de laurel (dafin), lăntisor si cercei / Sphinx spre dreapta, ΓΕΡ to right. Weber 5378; McClean 7823; SNG Cop. 338; SNG v. Auloch 1515-16; Tübingen 2598-99; cf. Sear 4098 (AE 9). Scarce. Avf.	<u>ATHENA, SIGEUM, TROAS</u> SIGEUM, TROAS, Bronze coin, SIGEUM, Troas, Secolul 4 BC, Capul Athenei r. ΣΙΓΕ. Luna. 1.05 gram, 9.6 mm, BMC 88, 21 Oras grecesc in nord-vestul regiunii Troad in Anatolia la gura riului Scamander (the modern Karamenderes River). Sigeion a fost fondat, după Herodotus [5.94.1], Strabo [13.1.38], de Myltenaeans din Lesbos in Sec. 8 or 7 BC	<u>APOLLO, ANTANDRUS, TROAS</u> Bronze coin, Antandrus, Troas , 400 – 284 B C Capul lui Apollo (Apulu in Etruscan) laureate r. ANTAN, Cap de Leu, 1.81 gram, 12.3 mm. Strabo localizeaza Antandrus in the Troad in sudul Muntelui Ida, eastul Assos and Gargara, dar vest de Aspaneus, Astyra, si Adramyttium. [Strabo 13.51.1.] Cf. [Ptolemy, Geographia 5.2.5.] The first clue which led to its rediscovery in modern times was found by the German geographer and Classical scholar Heinrich Kiepert in 1842.
<u>ATHENA, ASSOS, TROAS</u> Bronze coin , ASSUS, TROAS, 400 – 241 B C Capul Athenei dreapta, ASSI , Cap de Taur 1.31 gram, 9.9 mm , SNG Hunter 299.	<u>DARDANUS, TROAS</u> DARDANUS, TROAS Bronze coin, Secolul 4 B C, Calaret , ΔΑΡ Cocos I. 1.16 gram , 11.0 mm, BMC 49, 13.	<u>GRIFFIN, ASSOS, TROAS</u> TROAS. Assos. Ag. Hemiobol (Circa 500-450 BC). Obv: Griffin spre dreapta. Rev: Cap de leu in incuse square. Cf. Weber 5318 (obol); cf. BMC 3 (same); cf. CNG d341, lot 182 (same)

Nu este clar în ce perioadă ar fi migrat aceste triburi în Cataonia, cel mai probabil veniți din zona Troiei, judecând după obiceiurile lor, zeitățile și templele pe care le venerau și care au fost un model pentru templele localnicilor din Cappadocia, cum spunea Strabon. Migrația poate să fi avut loc oricând între cca. 1250 BC, data aproximativă a războiului Troian și câteva generații bune înainte de 7 BC- AD23, când Strabon a călătorit și a scris lucrarea sa 'Geographia', timp destul ca această populație să fie asimilată.

Dealtfel, în zilele noastre există un consens general printre istorici, că în jurul anului 1200 BC a început declinul imperiului **Hittit** care dispare și este cunoscut în istorie cu numele de "colapsul epocii bronzului". Prăbușirea se pare a fost provocată de o perioadă de secetă precum și apariția unor triburi migratoare "**oameni ai mării**" în Marea Egee și Asia Mică fiind menționați și în izvoarele antice Egiptene. Acești "oameni ai mării", despre care Grecii până în secolul 5 BC în general vorbeau de "**pirati Tyrrenieni**", au colonizat Asia Mică unde au apărut triburile **Phrigiene, Lidiane, Mysiene, Bithiniene, Lyciene** și altele de origine Tracică. Astfel menționarea unor triburi antice **Traco / Dace** în Cataonia în timpul lui Strabon nu ar fi afară din context;

... și dacă acesta este un 'pod prea lung', este totuși plausibil!

Exista si posibilitatea ca aceste triburi Trace să fie aduse în Cataonia de către Persani sub Darius I, cel Mare, fiul lui Hystaspe, după campania lor militară din 513 BC în **Geția si Skiția**, când au trecut prin **Tracia** si au construit un pod peste râul Istos. Campania este descrisă de Herodot, care spune că triburile Getice au opus cea mai mare rezistență împotriva Persanilor. Dealtfel, triburile trace au colaborat cu Darius I, autointitulat 'rege al regilor' si cu urmasul lui, Xerxes, în Abdera, unde Persanii si-au instalat cartierul general în lupta împotriva Helenilor. Persanii aveau obiceiul să relocheze oameni, fiind cunoscut cazul lui **Xerxes I, cel Mare** (486-465 BC) care a relocalizat preoții greci Branchide si urmasi ai cultului **Apollo Didymeus** în Bactriana, Asia Centrală [Strabo 11.11.4].

Iar dacă asimilarea tracilor din Cataonia a fost atât de puternică, cum indică Strabon, încât limba si mărcile caracteristice nației dispărând, înseamnă că au fost foarte mult timp sub dominația regilor Persani Achemenizi, înainte de cucerirea Macedoneană de la sfârșitul sec 4 BC. Persii, este stiut, totusi tolerau unele Zeitati mediteraniene, Ma- Cybile Didyamos, Apollo Branchidae, Hercules.

Avem astăzi un exemplu viu – Românii din Balcani care – de peste 1700 de ani, si-au păstrat caracterul distinct latin si care spre deosebire de Cataonieni, Dacii din Carpati si-au păstrat limba si obiceiurile nefiind asimilați de invaziile triburilor migratoare de mai târziu; si asta, clar, datorită fortăreței Carpaților, asa cum Strabon descrie țara Cataonienilor – o țară înconjurată de munti – unde acestia locuiau, si își aveau templele si asezările fortificate.

Asa se explică că au supraviețuit în istorie, **triburile Traco/ Geto/ Dace³ din "Wild Carpatia"** si din alte părți ale lumii, de exemplu, în muntii **Pindului** (numiți in antichitate ai Tracilor), în Alpii Elvetieni – *"totdeauna nedeslipiti de munti"* – spunea istoricul latin **Anneus Florus** (AD 70- AD 140). In orasul Metsovo din Muntii Pindului, fost sat de oieri, situat la o altitudine de 1200 m si astăzi se vorbește o limbă partial înțeleasă de Români.

(3) *O teorie falsă a apărut în secolul trecut, preluată si astăzi de unii – "si anume că populatia Dacică ar fi părăsit Dacia în masă în anul AD 175 – odată cu retragerea trupelor Române la sud de Dunare, sub împăratul Aurelian". Această teorie a fost făcută în Viena, Austria, la institutul de istorie, evident, să justifice ocupatia Transilvaniei, pământul milenar al Dacilor de către imperiul Austro-Ungar. Cum este posibil, ca un pământ cu bogatii naturale, hrană din belsug, frumuseti naturale de îti taie răsuflarea, să fi fost părăsit de oameni sănătosi la minte, în special de Dacii care erau cunoscuti în istoria lor antică ca printre cei mai buni luptători si prin determinarea lor de ași apăra pământul si limba? Ca să ne facem o idee trebuie să vedem cum descria Nicolae Bălcescu Carpatii si tara care se întinde peste ei!*

https://www.youtube.com/watch?v=_QqpVI7qNr4

Despre Istoria Cappadociei

Alexandru cel Mare îi învinge pe Persi în lupta de la Gaugamelea in 331 BC, si Cappadocia intră sub dominația Macedonenilor până spre sfârșitul secolului 3 BC, după care cade sub influenta Romană, când Antiochus al III-lea a fost învins de Romani. Când ultimul rege al Capadociei moare in 17 BC, regiunea devine provincie a Romei.

După căderea imperiului Persan, Asia Mica a intrat sub dominația satrapilor Hellenistici, urmași ai lui Alexandru Cel Mare (Diadochii). Înainte de intrarea Romanilor în Asia Mica, sub regii Hellenistici existau multe comunități independente cu temple care aveau puterea locală. Aceste temple uneau comunitățile pe care le și conduceau. Mai târziu, sub administrație Romană comunitățile au fost unificate în orase pentru a fi administrate mai ușor de o putere centrală. Templele au funcționat în continuare să suporte coeziunea comunităților, și să le ofere puterea divină.

Ariarathes I (cca, 405 BC-322 BC) a fost primul rege al Cappadochienilor și ultimul satrap Achaemenidian înscăunat de **Darius III-lea** în 333 BC și care a participat în bătălia de la **Gaugamela** împotriva lui **Alexandru cel Mare**. El a anexat Cataonia la Capadochia [Strabon, xii.1.2], iar dinastia regilor Ariarathes care au urmat au dominat Cappadochia în perioada helenistică, dar sub suzeranitatea **Imperiului Seleucid**, înființat de Seleucis I, un general a lui Alexandru Cel Mare.

<u>DARIUS III, LAST ACHEMENID PERSIAN</u> 	Persian Empire, Lydia, Anatolia, Artaxerxes II – Darius III, c. 375 – 340 B.C., Silver siglos, Carradice Type IV (late) C, 46 ff.; BMC Arabia 172 ff.; SNG Kayhan 1031; SGC V II 4683; Rosen 674; Klein 763; Carradice Price p. 77 and pl. 20, 387 ff., Avf, unusual facing head banker's mark, Sardes mint, 5.376g, 16.3c. 375-340 B.C. Obverse Kneeling-running figure of the Great King right, bearded, crowned, dagger in right hand, bow in left hand reverse irregular oblong punch.
---	--

<u>SELEUKUS I, SELEUCID EMPIRE</u> REGATUL SELEUCID IN GALBEN	SELEUKID KINGDOM. SELEUKUS I, NIKATOR (312-281 BC). Tetradrachm. Antigoneia or Seleukeia Pieria. Batut în numele lui of Alexander III, Macedon. Obv: Capul lui Hercules, purtând blana leului. Rev: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. Zeus stînd pe throne, ținînd un vultur și sceptru. Controls: X in left field, Φ mai jos de throne. Price 3192; SC 28.1a; HGC 9, 9a. Condition: Very fine. Weight: 14.57 g. Diameter: 27 mm.
---	--

<u>ARIARATHES II OF CAPADOCIA</u> 	KINGS OF CAPPADOCIA. Ariarathes II (?) (Circa 301-280 BC). Ae. Obv: Head left, wearing pileus. Rev: Archer standing right, drawing bow. Simonetta 1; Simonetta, Coins -; SNG Copenhagen -; Cf. CNG Auction 90, 646. Condition: Very fine.
---	--

Ariarathes III (Ancient Greek: Ἀριαράθης, a fost rege al Cappadochiei între 262 BC or (255 BC – 220 BC), fiul lui Ariamne rege al Siriei și soția Loadice, și nepot a lui Ariarathes II. El s-a căsătorit cu Stratonice o

fiică a lui Antiochus ii, dinastie macedoneană, rege al Siriei si sotia lui, Laodice. Ariarathes a extins regatul adaugând Cataonia.

<u>ARIARATHES III OF CAPPADOCHIA, TYANA</u> (cca. 230-220 BC) AE(bronz), TYANA MINT, ZEITA 'Ma' IN BIGA TRASA DE DOI SFINCSI (LEI?), foarte rară, Bronze (AE, 4.87g, 18mm), Simonetta (1977) 4, SNG von Aulock 6258, HGC 801 (R2). Av.: Cap purtînd frigian (Dacian!) Pilleus. Rv.: ΒΑΣΙΛΕΩΣ – ΑΠΙΑΡΑΘΟΥ. / Τ – Υ, Zeita cu mâna stînga ridicata si cu sceptru in mâna dreaptă. Foarte rară.	Enyo, Zeita a războiului [<i>Iliad</i> 5.333] , MA a fost zeita locală în Comana (Cappadochia) si alternativa(?) frigiană a zeitei CYBLE, mama zeilor, condamnată de Apollo, spune legenda, să rămînă o femeie bătrînă. Numele Greek Kybele, roman Cybele a fost o zeița anatoliană care a fost introdusă în cultura romană în în timpul celui de al doilea Razboi Punic (Secol 3 BC). Romanii o identificau pe Enyo cu Bellona, care avea asemănări cu zeita Anatoliana Ma. Enyo (Greek: Ένυώ, în traducere 'războinică', a fost zeița războiului si a distrugerii în mitologia greacă, consoarta lui Ares, zeul trac al războiului si apare în epopeile lui Homer! Ea este identificată si fiind o soră a lui Zeus si Hera. (de observat dualitatea originii!) [<i>Quintus Smyrnaeus, Fall of Troy, 8.424</i>]
--	--

În 192 BC, în bătălia de la Magnezia, Romanii l-au învins pe **Antiochus iii, cel Mare**, rege al imperiului Seleucid, si au făcut un tratat de prietenie cu națiunea din Capadochia care erau majoritate Persani oferindu-le libertatea, într un efort să pună capăt dinastiei regale Persane din Capadochia. Spre mirarea romanilor ei au preferat să-l aleagă ca rege pe Ariobarzanes – Philoromaos un nobil de origine obscură. După moartea în AD 17 a regelui **Archelaus**, ultimul client al Romanilor, Capadochia a devenit provincie Romană, prin decret imperial si senatorial.

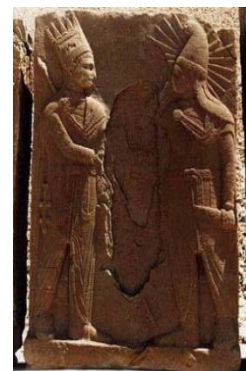
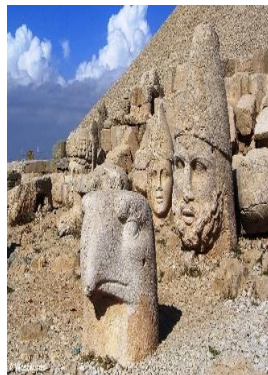
<u>ANTIOCHUS III, SELEUCID KING OF SIRIA</u> 	SELEUCID KINGS of SYRIA. ANTIOCHOS III, the Great. 223-187 BC. AE 13mm (3.07 g). Antioch mint. Laureate head of Apollo right / Apollo seated left on omphalos; monogram to outer left. SC 1050.1a. VF, dark brown patina with earthen deposits.
--	--

Antiochus i, Theos, Dikaios Epiphanes, Philorhomaos, Philhellen (Antiochus, drept, rege eminent, prieten al Romanilor si prieten al Gecilor) a fost ultimul rege al regatului Macedo- Persan, Commagene între 70 BC- 31 BC, înainte de venirea Romanilor. Tata lui Mithritade i, Callinicus pretindea a avea legătură cu linia dinastiei lui Darius i, prin Artaxerxes ii. Prin Mama lui Loadice VII Thea, Antiochus-I se presupune a avea o legătură dinastică cu cinci succesori (Diadohii,) ai lui Alexandru Cel Mare.

<u>KING OF COMAGENE, ANTIOCHOS I THEOS</u> <u>ANTIOCHUS I THEOS, DIKAIOS, PHILOROMANOS ULTIMUL REGE HELENISTIC MACEDO- PERSAN, IN COMMAGENE</u> 	KINGS OF COMMAGENE. ANTIOCHOS I THEOS. Ca. 69-34 BC. Bronze AE 22, 5.77 g., 22 mm. Obv. Draped bust right wearing Armenian tiara. Rev. [BA]ΣΙ[ΛΕΩΣ] ANTIOXO[Y], lion walking right. Bedoukian, Coinage 25; AC 196. Near VF, traces of earthen patina, a pleasant example with the king's name fully preserved. [<i>Wikipedia</i>]
---	---

Mormântul regelui Antiochus I, Comagene a fost construit între 70- 31 BC pe Muntele Nemrud pe un vîrf la 2150 m al muntelui Antitaurus. Pe tumulus sunt două terase artificiale dominate de statui colosale ale zeităților în stil Grecesc, sezînd pe tron, și prezentate în încripții cu echivalentul estic, persan; Apollo este egal cu Mithra, Zeus cu Oromasdes, Heracles cu Artagenes.

Antiochus I, rege în Commagene și Apollo- Helios- Mithra

De remarcat Apollo cu Frigian/ Dacian pileus

Etimologia numelui așezării Comana din Cappadochia. Cuvîntul ‘coamă’ – ‘coamă de păr’ - ‘coama pădurii’ – ‘coamă de deal’ – Comana

Localitățile **Komana (Comana latin)** erau două sanctuare importante localizate, una la Pontus și alta în nordul Kataoniei. Comana din Kataonia din Munții Antitaurus, Cappadochia, era cunoscută în era Hellenistică și în timpul imperiului Roman ca un oras sacru.

O localitate cu acest nume era și în Italia și se crede că numele ar fi fost dus acolo de legionarii romani venind din Asia Mică.

Strabon vorbește de etimologia acestei așezări – că ar veni de la cuvîntul grec “**come** -κόμη, κόμης” [Homer] care înseamnă păr și ar avea legătură cu suvițele de păr ale **Daianeî Tauropolis** depuse în templul Zeitei ‘**Ma-Enius / Belona**’.

Au existat și alte propuneri ale multor Scolari,¹ că numele de Komana ar putea deriva lingvistic de la hititul **Kummanni**, metropola principală a **Kizzuwatna**, numele **Ciliciei** din perioada imperiului **Hittit**. Dar ecuația **Komana/ Kummanni** a trebuit să fie respinsă, se spune în articol, pentru diferite motive; cele două Komane antice din Anatolia erau asemănătoare și administrate de aceiași mari preoți în timpurile pre-Hellenistice. Strabo [XII.3.32] menționează festivitatea “exodului” al zeitei ‘**Ma**’ între cele două Komane. Hittitologul Neumann² a propus să se compare ‘**Komana**’ cu hititul – ‘**kamar(ra)**’³ care înseamnă “**umbra, întuneric**” (“Dunkelheit, Schatten”), dar nici această propunere nu a fost acceptată.

(1) Kataonia, Melitene, Kummanni, and the problem of Komana, **Olivier CASABONNE**, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (Turkey) Societas Anatolica (Paris-Istanbul) Centre d’études syro-anatoliennes (Institut catholique de Paris)

(2) **Gunter NEUMANN**, Untersuchungen zum Weiterleben hethitischen und luwischen Sprachgutes in hellenistischer und römischer Zeit, Wiesbaden, 1961, p. 32.

(3) Cuvîntul hittit “Kamar(ra)” însemnînd ‘umbră, întuneric’ – după Neumann, se aseamănă ca formă și semantic cu un cuvînt folosit în satele românești- *cămară*- cu același înțeles, un loc ferit de soare (umbrit) și întunecos – unde se păstrează mîncarea.

In Concluzie,

Acest cuvînt românesc, ‘*Cămară*’ apare a fi Indo- European și este în linie cu teoria lui J. D. Macqueen, în cartea sa ‘Hititii’ – și anume există o părere general acceptată că evidența lingvistică indică locul de naștere al Indo-Europenilor în Sud-Estul Europei (n.b. Dunarea de Jos) – și că în jurul datei de 2200 BC această IE limbă s-ar fi vorbit în Nord-Vestul Anatoliei în timpul Perioadei Troia II, și de unde a emigrat la Hittitul Beycesultan XII-XIII, Cilicia.

În limba română – presupunem și în limba daco/tracă – există cuvîntul *coamă*, care poate însemna ‘*coamă de păr*’, ‘*coama pădurii*’, ‘*coama dealului*’, etc. **In aceste condiții am putea propune o altă etimologie, și ar avea sens, că numele acestei localități antice sacre să fi avut originea, nu ‘în coama părului Dianei’ cum spune Strabon, ci în cuvîntul daco/trac, ‘coama dealului’- adică Comana – localitatea găsindu-se în munții Anti-Taurus la o altitudine de 1500 m, deci ‘pe o coamă de deal’ și care, lăsa de înțeles Strabon, ar fi fost locuită de triburi Dacice.** Interesant și cealaltă- Comană antică- ‘**Comana Pontică**’ împreună cu templul dominant al zeiței ‘**Ma**’ se afla pe o ‘coamă de deal’ (mound), astăzi comuna **Hamantepe** în Turcia, pe un deal cu bază triunghiulară în vecinătatea râului ‘**Iris**’, validînd, astfel, propunerea pentru toponomia numelui **Comana**:

Mai mult, o monedă din Komana, Psidia, Munții Anti-Taurus, datată cca. 100 BC, este clasată numismatic ca fiind din Thracia;

	O moneda din Komana cca. 100 BC este clasată numismatic ca fiind din Thrace PISIDIA, KOMANA, THRACE 100BC, High quality type Ancient Coin, Zues/Lion
---	--

Iar în Italia, există două orașe, locuite pe dealuri, numite Comano, nume probabil adus de legionarii Romani, veniți aici din Asia Mică.

 Comano, Trentino, Italy	 Castello di Comano- Luginiana
--	---

Dealtfel, numele muntilor **Taurus** este Greco / Latin si vine probabil de la templul antic al zeitei Ma si Diana Tauropolis.

Numele '**Cilicia Tracheia**' de pe cealaltă parte a muntilor pare a fi venit de la '**Cilicia Tracică**'. Este posibil, pentru că Strabon, în cartea sa Geographia [Book 5. 2.5], îl citează pe Homer numind oamenii care se învecinau cu 'Cilices' în Troad, ca fiind Pelasgi. Pelasgii 'divini' erau veniți în timpuri preistorice din zonele Tracilor. `

Mai multe sate, localități din Romania au numele de **Comana**, si se zice că numele ar veni de la triburi nomade turanice Cumane, chiar dacă aceste triburi nu au trecut niciodată prin unele din aceste localități. Aceste triburi Cumane erau trecătoare prin Dacia, în secolul AD XI, aduse de regii maghiari si folosite ca tampon împotriva invaziei tătarilor.

Etimologia numelui Cappadocia

Herodotus arată că în timpul revoltei Ioniene cca. 499 BC, Cappadocienii din Anatolia ocupau regiunea dintre Muntii Taurus până în vecinătatea Pontului Euxin. Cel mai vechi record al numelui de **Cappadocia**, anticul grec **Kappadokya**, clasicul Syriac **Kapudokia**, de la vechiul Persan **Katpatuka**, Hittitul **Katapeda**, datează de la sfârșitul secolului 6 BC, când apare în inscripția trilinguală din Behistun a celor doi împărați Achaemenizi, **Darius cel Mare si Xerex I**, ca una din țări (Persiana veche **dahyu-** pentru țară). În această listă a țărilor, numele vechi persan este **Katpatuka**, si a fost propus de specialiști cum **Kat-patuka** ar veni din limba **Luwiană**, însemnând 'Tara de jos' [Coindoz M. *Arhiologia, Prehistoire et archeologie* nr. 241, 1988, pag. 48-59]. După alte surse ar însemna în limba persană 'Pământ al cailor frumoși'.

Darios I to Xerxes I 	ACHAEMENID EMPIRE. Time of (505-480 BC). 1/3 Siglos. Sardes. Obv: Regele Persan îngenunchind în postură alergînd, si trăgînd cu arcul. Rev: Rectangular incuse punch. Carradice Type II; Klein 755. Condition: Very fine. Weight: 1.75 g. Diameter: 11 mm.
--	--

Deoarece această etimologie a numelui **Cappadociei** este puțin argumentată si asumată, să încercăm să privim originea numelui din altă perspectivă. **Capa, capae** este un cuvânt latin însemnând: 1. **Capa, hooded cloak**; 2. **Cassock**⁴, **capa** or **mantle**. [C.H. Beeson, "A Primer of Medieval Latin" 1925]. Făcînd un exercițiu logic, asta ar însemna **Docia's mantle** or **Docia's cassock**, în limba română, cojocul Dociei sau Capa Dociei.

(4) **Cassock**, de asemenea numit **Sutană**, este o pelerină clerică folosită de preoti în Bisericele Orientale, Est-Ortodoxe si Catolice si în unele denominatii Protestante, cum ar fi cele Anglicane si Luterane. El deriva istoric din Tunica clasică care în Roma antica era purtată sub togă si chiton. [C.H. Beeson, *Medieval Latin*]. **Cuvîntul Cassock este ca formă si înțeles acelasi cu Cojocul ciobanilor Români.**

În foarte multe colinde românești personajul mitologic '**Dochia**' apare mereu asociată cu cuvîntului "**cojoc, cojoace**", de unde apare "**Cojocul Dochiei**", deci "**Capa Dochiei**". Astfel putem face legătura logică între Cojocul Dochiei si Capa Dociei. A fost Dochia o fată de împărat, o simplă ciobăniță, sau o babă

afurisită? Nu stim! De la legendă la istorie, sau din mitologie în tradiție, Dochia a lăsat multe obiceiuri pe care țăranii români le practică și în zilele noastre. După o legendă, culeasă în satele românești de scriitorul Gheorghe Asachi în 1838, **Dochia era fika regelui Dacilor, Decebalus, în altele, ea apare ca o femeie bătrână, Baba Dochia și cele nouă cojoace.**

Aparent, sunt multe asumări derivate din realități istorice menționate în scrierile clasicilor, descrise mai sus despre **Cappadocia**, dar și existența multor coincidențe în legătură cu tracii: triburi antice în munții Cappadociei, **Cataonia**, assimilate de localnici ca fiind **păștori Daci**, menționați de Strabon ca martor ocular, fiind servanți ai lui **Apollo**, ai **templului Dacic** și al **zeitei MA** identificată cu **Cybele sau Enio**, consoarta **zeului trac Ares**; numele munților **Taurus** care ar veni de la zeița **Diana Tauropolis**, numele așezării **Comana** venind de la o coamă de păr a Dianei, așa spunea Strabon, sau posibil să fie de origine tracică; deasemeni existența pelasgilor/ tracilor în Troad, menționați de Homer vecini cu 'Cilices' de unde ar putea veni numele de 'Cilicia Tracheia'.

Existând atâtea relatări istorice ne putem aventura mai departe să propunem o altă etiologie, cum și numele regiunii Capadocia ar putea fi de origine daco/tracică, având în vedere coincidențele cu miturile Babei Dochia și cojoacele ei din Dacia. Acest lucru ar fi fost posibil numai dacă mitul Dochiei, perpetuat astăzi în folclorul românilor, ar fi avut origini preistorice, și posibil dus în Cappadocia după războiul Troian de triburi daco/trace menționate de Strabon ca existente la Troia și în jurul Helespontului.

În aceste condiții, este posibil ca în preistorie **Baba Dochia** din legendele țăranilor români să fi fost aceeași cu **Marea Mamă**, așa cum este posibil ca și în **Cappa(docia)**, **Docia** să fi fost zeița anatoliană **MA, Cybele** care, după legenda Ellenă, a fost condamnată de **Apollo** să rămână o **femeie bătrână, o Babă**. Ea era principala divinitate locală a **Dacilor** din **Comana** în timpul lui Strabon, și asimilată de Romani cu **Enio, Belona**, zeița războiului, consoartă a Zeului trac **Ares**.

Scriitorii clasici despre originea Etruscilor

Originea etruscilor a fost un subiect controversat printre cercetători timp de mulți ani. Dar opinia, că aceștia erau descendenți ale unor neamuri tracice din Lydia și Frigia, era susținută chiar și de **Massimo Pallati** (1909-1995), un arheolog italian, considerat "**părintele etruscologiei**". Potrivit acestuia **etruscii**, care au dezvoltat cultura superioară din **Cerveteri, Tarquinia, Vulci și Vetulonia**, nu erau altceva decât **urmasi ai tracilor din Asia Mică, veniți în Italia cu mult înaintea romanilor**. Înaintea lui, alt scolar și istoric italian **Robert Ellis** (cca.1820 -1885) era de părere că : "**..toti tracii incluzându-i pe Etrusci , Daci, si Frigieni vorbeau aceiasi limbă** ", iar în Enciclopedia Britanică, găsim: "**Etruscii erau Traci**".

Virgiliu notează: "**Orașul Cerveteri este construit pe o stâncă locuită cândva de Lidieni, un popor distins în războaie, ce vietuiau pe toate dealurile Toscanei** ", iar Seneca afirmă că "**Asia Mică este locul unde au trăit etruscii la începuturi**"

Cu toate ca aceste informații din antichitate au ajuns astăzi la noi, și sunt confirmate de specialiști moderni renumiți, unii istorici încă mai pun la îndoială originea Etruscilor și a limbii lor?

Cei mai mulți dintre scriitorii antici stabilesc o conexiune clară între **Etrusci și Pelasgi**. **Hellanikos din Mytilene**, de pildă, afirmă că fondatorii orașelor **Crotona și Tyrrhenia** din Italia erau **Etrusci** plecați din **Tesalia, Grecia**, în timp ce **Thucydites** precizează că multe așezări din **Akte** au fost înființate de **Etruscii** veniți din **Lemnos și Atena** [*History of the Peloponnesian War* Book 4. Cap 8]. Acesta vorbește și despre câteva neamuri ce formau **poporul Etrusc**, respectiv **"Bisaltienii, Krestonienii și Edonienii care trăiau în orase mici"**.

În ceea ce privește limba etruscilor, prima civilizație din Italia, mulți dintre cercetătorii moderni sunt de părere că ea, atât cât s-a putut deduce din textele scrise atribuite acestui popor, prezintă asemănări cu limba latină, franceză, italiană și, ... surpriză! – cu limba română. Aceasta afirmație este în contradicție cu parerea unor lingviști care spun că limba etruscă nu ar fi o limba Indo-Europeana. Astfel, potrivit lui Mel Copeland, în lucrarea [*"The Thracian-Dacian Language, base of the Euro- Indian Languages" – translated and expanded edition, Skopje, 2000, capitolul "Etruscan Phrases, Translation of Etruscan Devotional Plates"*]- **limba etruscilor, la nivelul secolelor VII-IV BC, era înrudită cu limba Dacă, element care conduce către ipoteza că cele două popoare erau înrudite și făceau parte din marele neam al tracilor**. [Basarabia Literală, articolul "Etruscii civilizatorii Romanilor, au fost Traci", Sept 2, 2012]

În zilele noastre sunt și alte voci care susțin că civilizația Etruscă ar fi fost o cultură autohtonă posibil cu origini în **Muntii Alpi**, unde s-au găsit epigrafe asemănătoare cu limba Etruscă, atât cât ea se cunoaște, părere contrară a faptului că Etruscii ar fi venit pe marea care le-a purtat numele din antichitate, Marea Tireniană. Nimic mai adevărat, dar aceste păreri o întăresc pe cea a specialiștilor, deoarece locuitorii de pe culmile Alpilor au fost probabil păstori **Traci, Dii, Daci** în transhumanță, rămași acolo din negura timpului.

In timp, migrația Tracilor, se pare, ar fi avut loc pe mare și pe uscat; pe mare, Tyrranienii din Lidia și Marea Egee (Marea Tracică), și pe uscat Tracii/(Dacii, Dii) - păstori care sunt menționați de Herodot în timpul lui la poalele Alpilor din Est și în zona Istriei Dalmatience. Studiile genetice din ultimul timp confirmă aceste ipoteze, însemnând o origine Indo - Europeana suprapusă pe un element local.

Acestia au intrat din valea Dunării de Jos, în valea râului Po (Pad) și au ajuns în Veneto, și în vechia Etrurie care cuprindea Umbria, Toscana și Latium, cu mult înainte de 900 BC, lăsând urme arheologice, iar o parte, probabil, prin transhumanță, au migrat pe culmile Alpilor în Rhaetia în căutare de noi pășuni. Aceste mișcări au avut loc pe o perioadă lungă de timp, începând, înainte de timpurile istorice.

Werner Keller⁵ arată în cartea sa "Etruscarii" că, după anul 1200 BC, care aproximativ marchează sfârșitul Erei Bronzului, evidența arheologică indică clar, în nordul Italiei, apariția unor oameni veniți din alte părți, fără a se identifica de unde!? Experții universitari îi identifică ca vorbitori Indo-Europeni (IE) venind în diferite valuri și care vor influența crucial viitorul Peninsulei Italice. Triburi nomade, crescători de vite întră în valea râului Pad în jurul anului **1000 BC**, spune Werner, și devin prin anul 900 BC **sedentare și o nouă cultură apare, necunoscută până atunci**.

Mai târziu triburile venite au fost identificate de arheologul Boni în 1905 – după tipul de ceramică '**Ansa Cornuta**'/ '**Ansa Lunata**' găsită în escavările făcute în Forumul Roman și pe ruta lor din valea Padului – ca **triburi latine venite din bazinul Dunării**.

(5) "The Etruscans", by Werner Keller New York, 1974, tradusă din Germană de Alexander și Elizabeth Henderson. Autorul este cunoscut și pentru cartea "Biblia ca Istorie".

Despre minoritatea Romansh din Alpii Elvețieni, Engadin. ("Rhaetia Antică" între Noricum în Nord, Galia Transalpină în sud vest, și în sud Histria Adriatică și Venetia)

Astăzi, există în Alpii Elvețieni o minoritate descendentă din populația antică de oieri, minoritate numită **Romansh**, care aproape și-au pierdut identitatea. Ei vorbesc o limbă pe cale de dispariție care, parțial, poate fi înțeleasă de români. **Ei nu știu nimic despre România. Identitatea lor nu este clar stabilită nici astăzi în Confederația Elvețiană, neajungându-se la un consens privind originea lor – italiană, germană sau celtică!?** 😊 Un grup de români, ziaristi de la revista **Formula AS** au călătorit în această zonă, Engadin, și au scris un interesant reportaj, **cu valoare istorică**, intitulat "**Frații noștri din Alpi**", care poate fi găsit pe 'net' aici:

<http://arhiva.formula-as.ro/2005/688/societate-37/fratii-nostri-din-alpi-6424>

Mai jos, sunt texte extrase din acest reportaj, în care este citat și istoricul Nicolae Iorga:
Iorga afirmă că este cel dintâi român care a ajuns pe înălțimile Alpilor, între românsi;

"Cel dintâi care s-a dus să-i vadă acasă la dânsii, să le vorbească limba așa de asemenea cu a noastră și să se uite în ochii aceia negri, destepti, care le luminează fata rotundă sub părul des și dârz, mărturisindu-și regretul că nu le poate înfățișa românilor și vederi din satele lor și nu le pot aduce înaintea figurile așa de asemănătoare cu ale oamenilor noștri."

"La început, cei doi nu-și dau seama că eu pricep cam tot ce vorbesc. Înțeleg o grămadă de cuvinte: plug, mos, casă, munt, ram, mumă, frar, sour, scolar, corp, alb, eu sun, el fă, dar înțeleg mai cu seamă intonația lor, o cadentă, o anumită muzică a graiului, atât de asemănătoare cu a noastră, încât parcă nici n-ai nevoie de cuvinte, parcă pricepi totul din vioiciunea spuselor, din gesturi, din înclinarea trupului, din privirile ce însoțesc mereu fiecare exclamație. Așa vor fi toți oamenii pe care îi voi întâlni aici, în bătrânii Munții Reticii: parcă nu vorbesc cu cuvinte. Parcă vorbesc direct cu sufletul."

"Chiar deasupra ferestrei, sunt două 'sgraffito', două picturi străvechi: un Isus zugrăvit naiv, ca de un pictor țărân, alături de un dragon, de un diavol: drăcesc și sfânt, păgânism și creștinism, cele două dimensiuni ale vieții românilor. Așemenea nouă, acești Reticii romanizați au fost creștinați cu mare greutate și foarte târziu, abia prin secolul al VII-lea. Bisericele lor sunt ridicate pe sanctuare păgâne. Chiar și azi sunt bântuiți de vechile credințe populare precreștine, trăind – mai ales bătrânii – încă în plină magie. Ei se încred și acum în povești cu zâne, strigoi, vrăjitoare și lupi ce vorbesc cu glas omenesc, în istorii păstorești despre vaci blestemate, despre locuri magice, ascunse în munți, pe care trebuie să le privești cu teamă sau cu evlavie."

Credințele păgâne, pre-creștine, de care acești oameni- Romansh sunt bântuiți și în zilele noastre, în izolarea lor, vin din vechea religie antică a tracilor. **Satirii (Strigoii)**, în antichitate, erau creaturi care îl

acompaniau pe Pan si Bah(os),(Dionise), aveau cap de capră, barbă, urechi si coadă, trăiau în păduri si furau femeile. Fiind creaturi asociate cu Dionise, ei iubesc vinul si femeile si plăcerile fizice.

Monedele Traco – Macedonene de mai jos reprezintă scene din cultul local al lui Dionise de pe pământul Satrae (să înțelegem, probabil, Sate?!), cu Satiri, Centauri si Nimfe, elemente ale religiei antice.

Asemenea legende poate există azi si în Dacia, dar lăsăm asta pe seama etnografilor !

 THRACE, THASOS. Diobol (Circa 500-480 BC). Obv: SATIR alergind. Rev: Quadripartite incuse square. Le Rider, Thasiennes 4; Copenhagen 191-4 (LETE in Macedon); HGC 6, 333. Condition: Foarte fine. Weight: 0.99 g. Diameter: 13 mm	 TRACE, THASOS. SATIR, Stater 510- 480 BC, SATYR cu barbă, furând o femeie protestând / Quadripartite incuse square. SNG Cop.1009.	 THRACE, THASOS. Trihemiobol (cca. 412-404 BC). Obv: SATIR, îngenunchind, cu o cupă (kylix). Rev: ΘΑΣΙΩΝ. Amfora. SNG Copenhagen 1029. Weight: 0.84 g. Diameter: 11 mm
 THRACIAN KINGDOM: BERGAIOS 400-350 BC, 4th Secolul 4, B.C. Bronz, 10 mm BMC.2-3. Foarte rar! SATIR SELINOS cu barba. / Rev: BEPT sub un peste. BERGAIOS (Greek: Βεργαίος), 400 – 350 BC. Un rege Trac stiut numai din aceste monede. Nu există recorduri scrise.	 Satyrul Marsyas îl provoacă pe Apollo la un concurs de muzică. Zeul apare pe spatele unei Lebede cântind la Liră. Două muze sunt în juriu. În centru pomul de pin a lui Apollo. Cca 380 BC	 (Wikipedia) SATYR si NIMFE apar pe monedele mai vechi in regiunile Traco Macedonene. Monede asemanatoare sunt din Siris în Nord Vestul insulei Thasos Asemenea monede mai apar si în regiunea asezarilor Lete, Orrescoi, Perhaboi.

Urme românești in Occitania, sudul Frantei

În articolul menționat mai sus din revista 'Formula AS' se aminteste si de o conferință a lui Nicolae Iorga rostită la Radio în care el vorbea despre ... „*o singură unitate, care pornea de la Oceanul Atlantic si mergea până la Marea Neagra... Intre noi (românii), care ne întindem pe amândouă malurile ale Tisei (...) si între ceea ce au rămas ei (romansii, n.n.), nu e nici-o discontinuitate. O singură pânză de rasă influentată de romani, o singură limbă, cuprinzând elemente sufletești dominante ale marelui popor iesit din vechea rasă ilirico-tracă si din Roma străbună.*”

Mai jos este un 'link'- legatură cu alt articol al revistei 'Formula AS' relatând despre urme Românești dincolo de Muntii Alpi, spre Atlantic, găsite de reporter într-o călătorie făcută în Occitania, sudul Frantei.

Cele raportate în acest articol întăresc părerile ilustrului istoric Român **Nicolae Iorga** din Secolul XX, Referindu- se la populatia Românească (Vlahă) ca o pânză care se întinde de la Tisa la Pacific

<http://arhiva.formula-as.ro/2014/1142/societate-37/urme-romanesti-in-sudul-frantei-fratii-nostri-occitani-18483>

O cronică franciscană găsită într-o mănăstire din Croația, vorbește de prezenta Vlahilor în Dalmația prin anul AD 650 și, surpriză, prezenta lor acolo este mult mai veche.

Herodotus în Istoriile lui [Cartea 5.9] se referă la **la vestul Padurii Hercine și spațiile ocupate de Traci**, unde spune: *“Pădurea Hercină începe de la frontiera de Vest a spațiului Pelasgic- Tracian, traversează Alpii de Est, trecând pe lângă Noricum, o provincie locuită în principal de Traci și Celto-Sarmaiti, și după aceea merge mai departe la Achilea, și până la Golful Venetian”*. Acest citat al lui Herodot indică populația Tracică în Noricum și în Istria Venețiană (Dalmația) încă din timpurile lui, cca 450 BC și, interesant, face legătura Tracilor cu spațiul Pelasg;

...iar Trogus Pompeius (Sec I, BC), în cartea sa ‘Historiae Philippicae’ din care a supraviețuit numai ‘Epitomul lui Justinus’, referindu-se la Istrienii din Adriatică, confirmă această situație, scriind:

“Dar acești Colchi, nefiind în stare să-i găsească pe Argonauti, fiindu-le frică de furia regelui Aietes pentru că s-au întors fără nici-un rezultat, ori pentru că s-au săturat de această grea călătorie, s-au așezat lângă Aquileia, pe care au chemat-o Istri de la numele râului pe care au navigat de la Mare (n.b. Pontos Euxinos).”

[Justinus, Hist. Philipp. Ex Trogo Pompeio (1st-century BC Roman historian of the Celtic tribe of the Vocontii in Gallia Narbonensis), lib. XXXII, c.3]; [Apollodorus, Biblioteca, lib. I. 9, 24. 25].

...și cronicarul Isidorus din Sevilla (AD sec VI - VII) a reprodus exact aceeași tradiție preistorică despre populația antică din Istria Adriatică. [Origines, lib. IX. c. 83].

Acest pasaj, desigur, are valoarea unui mit și cum orice mit are un “sâmbure de adevăr”, nu este o surpriză dacă Istria Adriatică, Coasta Dalmației și unele Insule ale coastei mai sunt și astăzi încă populate de Vlahii- Morlaci, pe cale de dispariție, descendenți ai Traco/ Geto/ Dacilor, care mai vorbesc și astăzi o limbă românească.

Mai jos: Detaliu din Harta lui Ortelius anul 1587- GERMANIAE VETERIS. Într-o notă se spune că este făcută cu informații din timpul lui Carol Cel Mare (AD 747-814). Se vede că zona Suebilor se învecinează cu triburi Dacice /Getice în Panonia, și de acolo începe spre Est- Pădurea Hercynă, dealungul Istrului, prin poalele Capatilor în Dacia până la Tyras (Nistru). De remarcat, existența triburilor Dacice în Estul Panoniei în Sec. AD 8, **absența triburilor hunice**, fiind știut că acestea apar în centrul Europei după sec AD 9. Spre Vest deasemeni se pot vedea **Alpii de Est, Noricum, Peninsula Istria, Achilea**, zone menționate în antichitate de Herodot ca fiind ocupate de triburi **Trace /Sarmate și Celti**.

O cronică (Kronike) scrisă de un călugăr franciscan, numit Odorik Badurina, care a fost găsită într-o Mănăstire Franciscană din insula Rab, Croația, menționează prezenta Vlahilor (Morlaci) în anul AD 650 pe coastele Adriaticii (Dalmația), ca fiind păstori; aceasta în timp ce Istoria oficială consemnează prezența lor aici pe la 1665. Mai mult, următorul pasaj, foarte interesant, există în această cronică, cu referire la Vlahi:

“Scymus din Chios (cca 185 BC), care i-a scris si regelui Nicomede al Bithiniei, a descris coasta Adriaticii. El mentioneaza, la fel ca Pomponius, Pliniu si Strabon mai târziu, un singur popor în Adriatica numit - ‘OLSI’, care trăiau de la Senj în toată Dalmatia. Acești oameni erau păstori. Mai târziu au primit numele de Vlahi.” [Formula AS, articol de Cătălin Manole’]

<http://arhiva.formula-as.ro/2014/1139/vlahii-de-pe-coastele-adriaticii-122/un-document-care-schimba-istoria-cronica-franciscana-de-pe-insula-rab-18399>

Coin of Nicomede II regale Bithyniei între (140- 127 BC). [Wikipedia]

Scymnus of Chios: Σκύμνος ὁ Χίος; fl. cca. 185 BC a fost un geografic Grec, autor la lucrarea [Perioadele lui Nicomedes], o lucrare de geografie scrisa in greaca clasica. Este o descriere a lumii (periēgesis, περιήγησις) dedicată regelui Nicomedes II al Bithiniei (140 BC). Pe monedă este **Nicomedes ii, Epiphane or fiul său Nichomedes iii Eugretes.** [Wikipedia].

Astfel, se vede o posibilă continuitate a Tracilor / Dacilor, numiți de alții Vlahi, pe coasta Dalmației, confirmată, indirect, în scrieri antice încă din timpul lui Herodot mergând înapoi în timp (AD 1665, AD 650,

140 BC si cca. 450BC). Minoritatea vorbitorilor de limbă Isto-Română de acolo, care ei însisi se chemau Rumuni, Rumeri, numiți odată de alții Morlaci (de Venetieni), Vlahi Negri sau Morovlahi sunt urmasii acestor Traci/ Daci. Astăzi pe cale de dispariție, ei vorbesc o limbă pe care Românii o înțeleg si acum după atâtea secole de calamități istorice.

Mai jos este un pasaj foarte interesant din cartea diplomatului francez si scriitor Felix Colson din secolul 19 care se referea la istoria țăranilor Moldo-Valahi, cu o părere total opusă, decât aceia a istoricului Roesler; un subiect controversat, dar care explică astăzi multe neînțelegeri!

“Care a fost dialectul vorbit de Vlahi? Filologii l-au considerat ca fiind importat de la Romanii cuceritori. Nu este decât o asertiune. Idiomul Vlahilor este acela al Pelasgilor. El a fost vorbit și în Muntii Pindului, cu mai mult de o sută de ani înaintea cuceririi lui de către soldatii lui Traian. În Peonia, în Pelasgonia, în Macedonia de Sus, pe care Eschil o numește Pelasgia, în cantoanele din Epir și din Tesalia, ocupate de Pelasgi, dialectul Vlahilor nu a fost împrumutat de la stăpînii lumii. Dimpotrivă, Romanii vorbeau limba Pelasgilor... Este evident că descendentii Pelasgilor care locuiesc în număr de mai multe sute de mii, în muntii care au fost leagănul rasei lor antice, cei care populează fosta Dacie, vorbesc încă limba natională, care în Italia a dat naștere limbii latine. Nu ne mai este permis să ne îndoim că natiunile pelasgice nu au fost poporul Latin. Totul concură spre a dovedi că dialectul lor a devenit limba latină. Este incontestabil că Pelasgii au contribuit la fondarea Romei. · · · Dialectul Vlah preexistă. Imediat după cucerirea romană, el s-a revelat spontan în Dacia, în Panonia și pe Pind. · · · A trebuit ca istoria să înventeze povestea despre colonii care au adus în Dacia limba latină. În acest scop scriitorii au inventat povestea sângeroasă a exterminării natiunii Dace de către Traian.” – Felix Colson, 1862, French diplomat and writer “Nationalite et regeneration des paysans Moldo-Valaques”

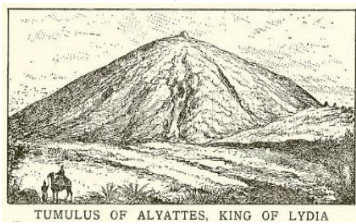
Asemănări între mormintele Tracilor, Etruscilor si Lidienilor.

Sunt multe asemănări între mormintele Tracilor si ale Etruscilor în formă de tumulus, care se pot vedea în expunerea de mai jos. Cei mai mulți tumuli în Peninsula Balcanică se găsesc în Dacia, la nord de Dunăre dar, de neînțeles, sunt ne-explorați! Asemănări izbitoare sunt si în privința frescelor viu colorate din interiorul lor, din Tracia si Etruria, reprezentând activități zilnice.

Morminte de tip tumulus se găsesc si în Lidia, cel mai faimos fiind Tumulul lui Aliette, care este descris de Herodot în istoriile sale. Asta nu ar fi o surpriză, dacă se crede că Etruscii ar fi fost originari din Lidia, iar Lidienii si Frigienii erau triburi migrate din Tracia. Există totuși o diferență; în mormintele Tracice camerele principale si cupola fiind în formă circulară în timp ce în majoritatea celor Etrusce sunt în formă de patrulater.

Mai jos monede din timpul lui **Alyette** si fiul sau **Cressus** la care se referă Herodot.

ALYETTE	CRESSUS
	
KINGS OF LYDIA. Timpul de la ALYETTE la CRESSUS (Circa 620/10-550/39 BC). EL Hemihekte. SARDES . Obv: Cap de leu, dreapta, cu stea pe crestet. With. Rev: Incuse square punch. Weidauer 90; Traité I 47; SNG Kayhan, 1015; SNG von Aulock 2871, various bankers' marks. Weight: 1.17 g. Diameter: 7 mm.	KINGS OF LYDIA. CRESSUS (560-546 BC). 1/3 Siglos. SARDES . Obv: Leu stânga si zimbru in dreapta în luptă. Rev: Double incuse square punch. Rosen 666. Conditie: Foarte fine. Greutate: 1.65 g. Diameter: 12 mm

TRACIA	ETRURIA	LIDIA/ FRIGIA
		
Aleksandrovo, Bulgaria Secolul 4 BC, Tracian Tumulus.	Etruscan Tumulus în Banditaccia, Caere (Agylla) care a fost o asezare PELASGA. [Strabo v. p. 312], si [Dionysus Halicarnasus 1.18], unde Caere, modern Cerveteri, este numit o asezare Pelasgică. (Wikipedia)	<i>"Pământul Lydiei nu are edificii faimoase, comparând cu alte pământuri, cu exceptia cum praf de aur este cărat din Tumulus, un monument care se vede acolo este mai mare decât altele, cu exceptia celor din Egipt si Babilon: este mormântul lui Alyette, tatăl lui Cressus, cu baza de piatră si deasupra un munte de pământ". [Herodotus]</i>

THRACE	MYCENE
	
Muntele Svetitsata. Magnificent craftsmanship reminiscent of ancient Athens. Mască mortuară, aur pur a unui rege trac încă necunoscut, posibil Teres i, Secolul 5. [Wikipedia]	Mască mortuară din Mycena, cca 1550-1500 BC, Descoperită în 1876 la Mycena, de Heinrich Schliemann. [Wikipedia]

THRACE

Frescă din interiorul mormântului Trac a lui **Seute iii** (323-316BC)-Kazanlak. [Wikipedia].

De observaț capetele de zimbru, ornamentele ,infula' si atingerea gentilă a mâinii femeii , probabil regina. **Se pare că tracii nu erau chiar asa de barbari, dar au fost expuși, în câmp deschis, distrugerilor de către triburile migratoare din nord**, spre deosebire de Etrusci apărați de mare si Munții Alpi in Nord! Nimeni nu vorbește astăzi despre o „Civilizație a Tracilor”!

ETRURIA

Frescă din interiorul mormântului Etrusc din „Tomb of the Shields,” Tarquinia, secolul III BC [Wikipedia].

„Există evidente cum femeile erau respectate membre ale societății Etrusce. Ele aveau nume personale si de familie, spre deosebire de cele din societatea Romană. Frescele din morminte arată soțiile participând la mesele festive, ceva care ar fi șocat pe un Grec”. [„Ridicarea Romei” de Anthony Everitt, Random House Inc, Ny 2012].

THRACE, GETIA

Pectoral trac/ Getic de aur, sec. IV î.Hr, din **(Movila Mare) Tinutul Hertza, Romania** înainte de război ww ii, astăzi kurganul Tovsta Mohyl in Ucraina. Stilul pectoralului este grecesc, el fiind realizat din aur solid de 24 de carate și având greutatea de 1150 de grame. Astăzi în Muzeul Național de Istorie a Ucrainei din Kiev. [Wikipedia]

ETRURIA, TARQUINA

Coroană cu frunze de vită de vie si berries, cap de satir la fiecare capăt. Lucrare de arta din aur de la un mormânt lângă Tarquinia, 400–350 BC. [British Museum]

TYRA-GETIA, PANTICAPAEUM, CRIMEEA

Diadema de aur din perioada elenistică descoperită în fosta colonie pontică milesiană Pantikapaion (Panticapaeum) din peninsula Crimeea (aprox. 360 î.Hr.)
 Staatliche Antikensammlungen [Colecția de Stat de Antichități], München, Germania]

ETRURIA, VULCI

Vulci, set de bijuterii, secolul 5. [Metropolitan Museum of Art, New York].

TRACIAN KINGS – SEUTES III, Dinastia **ODRYSE** (323-316 BC)-
 Seutopolis mint. Capul lui Seuthes iii- / Rev: SEYTHOY; călăret spre dreapta, coroană de laurel, jos, Peter, Thrakische Dynasten 182, SNG, Copenhagen1073. [Wikipedia]

THRACE

Cupola mormântului **Thracian a lui Seuthe iii**, din **Kazanlak** [Wikipedia]

THRACE

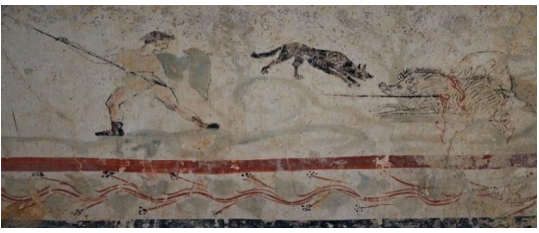

Frescă de la mormintul **Thracian a lui SEUTE III** 323-316 BC. [Wikipedia]

ETRURIA

Tomb of Baron, 510-500 BC, Necropolă din Tarquinia, Lazio [Wikipedia]

THRACE	ETRURIA
	
Scenă de vânătoare, frescă din camera principală, Mormânt Tracic, Secolul 4th BC, Aleksandrovo , Bulgaria. [Wikipedia]	Scenă de vânătoare, frescă mormânt etrusc, Lucania, 350-330, BC. Paestum Archaeological Museum [Wikipedia]

Thracii, Etruscii si Romanii practicau „Haruspicy”

ACAGRAS, SICILY 490/ 472 BC Referire: SNG ANS 941 Date: 490-472 BC. Obverse: AKPAΓ, Vultur cu aripi strânse. Reverse: Crab Size: 20.36 mm; Weight: 7.73 grams [Wikipedia]	Phalaris (Greek: Φάλαρις) a fost un despot în Acagras (Agrigento) in Sicilia de la 570 la 554 BC. Anecdote despre el se găsesc în Iamblichus, Viata lui Pythagora. Se spune că Abaris ar fi curătat Sparta, Knossosul si alte orase de plagă. (VP 92–93). Abaris se duce alături de Pitagora la curtea despotului sicilian Phalaris. Cei doi înțelepți discută despre divinitate si recomandă despotului, moderatie. Iamblicus îi atribuie lui Abaris o expertiză în ‘extispicy’, arta de a vedea viitorul prin examinarea anomaliilor în măruntaiele animalelor. [Iamblichus’ Vita Pythagorica]. Suda îi atribuie un numar de cărți încluzând un volum despre Oracolele Scythiene în dactylic hexameter, despre căsătoria râului Hebrus (Marita) si despre vizita lui Apollo la Hiperborei. Herodot [Histories 4.36] menționează Abaris, iar Plato [Charmides 158 C] vorbește de el ca printre “Vracii /Getii, Tracieni” care practicau medicina, făcând legătura sufletului cu sănătatea trupului, prin descântece (epodai). Un templu din Sparta al Persephonei, fica Demetrei, era atribuit lui Abaris. [Pausanias 9.10]
---	--

În **Iliada**, **Homer** vorbește despre regii traci cu scuturile si armele care luceau în soare, precum si harnasamentele cailor lor făcute din aur. **Obiectele lor de aur erau asa prețioase încât Priam, regele Troiei, a putut lua înapoi capul fiului său din mâinile Aheilor, numai după ce le-a oferit acestora faimoasa cupă tracică.** Această informație legendară nu pare să fie exagerată, deoarece pe teritoriul Traciei au fost găsite multe tezaure din aur, foarte valoroase, unul din ele fiind tezaurul **Panagyurishte**, datat 400-300 BC. Acesta conține în total nouă vase frumos decorate, **amfore, oinochoai, rhytons** cu o greutate totală de peste 6 Kg, 24 k aur. Se crede că acest tezaur ar fost folosit în ceremoniile regale ale regelui trac **Seute III**.

Pe o cupă ‘tracică’ din acest tezaur se găsește o scenă cu doi luptători, aparent, într-un ritual de ‘citire’ a viitorului pe un ficat de animal, procedeu numit, **Haruspicy**.

AMFORA TRACIANA –RHYTON. Sec 4-3 BC

Rhyton din aur cu mânere reprezentând centauri- Trei scene compoziționale se gasesc pe vas. Una din scene reprezintă doi luptatori într-un ritual de ghicire a viitorului pe un un ficat de animal, numit **HARUSPICY**. (LAMPSAKOS TRACIAN, Parte din tezurul Panagyurishte. [Wikipedia]

FICATUL DIN PIACENZA, Sec 2 BC

Este un artifact Etrusc din bronz găsit in Septembrie 26, 1877, lângă Gossolengo, provincia Piacenza, Italia astăzi în Muzeul Municipal din Piacenza, în Palazzo Farnese. Reprezintă un ficat de oaie acoperit cu inscripții Etrusce datat secolul 2, BC. Ficatul este divizat în secțiuni, înscrise cu diferite zeitati Etrusce , cu scopul de a performa **HARUSPICY**. [Wikipedia]

Aur Dacic [Wikipedia]

Rhyton descoperit jurul anului 1883 la Poroina Mare, jud.Mehedinți, executat din aur și argint.

Perșinari, dagger de aur (Middle Bronze) [Wikipedia]

Bratară Dacica de aur de la [Băiceni](#) datată sec 4 BC (Iasi) [Wikipedia]

Brătari Dacice de aur din [Sarmizegetusa Regia, Romania](#) datate secolul 1 BC or secolul 1 AD [Wikipedia]

Coiful de la Cotofenesti: Cască de aur Geto-Daca de la, cca. 400 BC, in muzeul National de Istorie, Bucuresti. , România

Cască de aur de la Poiana Cotofenesti, Romania. Detaliu in relief, reprezentând un sacrificiu.

 Coiful chalcidic de la Balș, Sec iv BC, Dacia	 THRACE, MESEMBRIA. Æ20. Circa 300-250 BC. Obv/ Casca tracică cu creastă. Rev/ ΜΕΣΑΜΒΙΑΝΩΝ in jurul scutului: SNG BM Black Sea 276 var. (helmet left); SNG Stancomb 229-30; Moushmov 3984. Bronze (Ae) 6 g – 20mm	 Geto-Dacian, Romania, Secolul IV BC CASCA DIN TEZAUUL DE LA HAGIGHIOL, BUCHAREST, Muzeul National De Istorie al României (Archaeological And Art Museum)
--	---	---

 Tezaurul de la Pietroasa (Cloșca cu puii de aur) a fost descoperit în 1837, în Pietroasele, județul Buzău, undeva pe Valea Urgoiaia, Romania Nicolae Densușianu traduce textul înscris pe tezaur, în vechea latină (prisca), folosindu-se de enigmatica scriere a plutașilor de pe Bistrița semne rămase prin timp, identice cu cele ale proto-dacilor, ca o mărturie peste veacuri a identității românilor.	 Detaliu, Tezaurul de la Pietroasa, Buzau, Romania’ Textul tradus pare să fie : VULCHATIOS O FICET - tradus - VELCHANU A FĂCUT ceea ce sună foarte aproape de limba română, asemanator cu inscripția de pe agrafa din Praenestre ! https://www.mnir.ro/tezaurul-de-la-pietroasa.	 100 de ani de când tezaurele României au mers la Moscova si nu au fost returnate.
---	--	---

[Wikipedia]

 Tezaurul de la Cucuteni – Băiceni, sec 5 îCr., jud. Iași, are o greutate de aproape 2,0 kg aur pur și este alcătuit dintr-un coif de luptă și alte obiecte.	 THRACE. MESEMBRIA. Obol (5th century BC). Obv: Facing Corinthian helmet. Rev: Incuse punch. SNG BM Black Sea 265.	 Bistrița, Cupa de aur (Bronzul mijlociu)
--	---	--

Aur Tracic [Wikipeda]

